

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z RELIGII
W KLASACH IV-VIII**

Przedmiotowe Zasady Oceniania są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz słuchaczy w szkołach publicznych, Podstawą Programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce z dnia 8 czerwca 2018 r. oraz ze Statutem Szkoły.

Programy i numery dopuszczenia:

- klasa 4: „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” - AZ-2-02/12
- klasa 5: „Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość” – AZ-2-02/20
- klasa 6: „Poznaję Boga i w Niego wierzę” – AZ-2-01/10
- klasy 7 i 8: „Pójść za Jezusem Chrystusem” – AZ-3-01/10

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania religii w klasach 4-8 szkoły podstawowej.

2. Nauczyciel:

- informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie,
- pomaga uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce,
- dostarcza rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów).

4. Oceny bieżące, półroczne i roczne z religii ustala się w stopniach według następującej skali:

- stopień celujący - 6
- stopień bardzo dobry - 5
- stopień dobry - 4
- stopień dostateczny - 3
- stopień dopuszczający - 2

stopień niedostateczny – 1

Oceny bieżące mogą zawierać też plusy i minusy.

II. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Ocenię podlegają:

- prace klasowe,
- kartkówki,
- odpowiedzi ustne,
- aktywność i praca ucznia na lekcji,
- ćwiczenia praktyczne,
- prace domowe,
- prace dodatkowe,
- szczególne osiągnięcia,
- znajomość podstawowych prawd wiary, modlitw i formuł oraz umiejętność ich zastosowania,
- postawy wskazujące na potrzebę wartościowania.

1. **Prace klasowe** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu kilku lub kilkunastu jednostek tematycznych (najczęściej jednego działu).

- Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej i jej zakresie programowym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

- Każdą pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia.
- Uczeń jest zobowiązany do zaliczenia wszystkich prac klasowych przewidzianych w danym semestrze.
- Nauczyciel jest zobowiązany w ciągu 14 dni sprawdzić, poprawić i okazać do wglądu pracę klasową uczniowi na lekcji. Omówione są wszelkie wątpliwości. Sprawdzone prace klasowe są do wglądu dla ucznia i jego rodziców (opiekunów) u nauczyciela.
- W przypadku „ściągnięcia” lub zakłócania porządku w czasie trwania pracy klasowej nauczyciel zabiera pracę, a uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1).
- Uczeń może uzyskać ocenę celującą (6) tylko z niektórych (wyznaczonych przez nauczyciela) prac klasowych, jeśli prawidłowo odpowie na pytania obowiązkowe i dodatkowe.
- Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej tylko wtedy, jeśli otrzymał ocenę niższą niż 5-. Z pracy klasowej poprawkowej uczeń może otrzymać maksymalnie ocenę bardzo dobrą (5). Uczeń może przystąpić do poprawy tylko jeden raz i w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od otrzymania sprawdzonej pracy. Formę pracy klasowej poprawkowej wybiera nauczyciel.
- Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub w danym dniu zwolniony przez nauczyciela z jej napisania musi zaliczyć materiał w formie wyznaczonej przez nauczyciela (pisemnej lub ustnej) w ciągu tygodnia od terminu pracy klasowej. W przypadku nie przystąpienia przez ucznia do zaliczenia pracy klasowej, nauczyciel ma prawo w trybie dowolnym, jednak wyłącznie w toku zajęć lekcyjnych, sprawdzić i ocenić stopień opanowania materiału przez ucznia.
- Uczeń otrzymuje ocenę z pracy klasowej zgodnie z poniższą punktacją procentową:

OCENA	PROCENTY
6	100% zadań obowiązkowych i dodatkowych
5	90% - 100% zadań obowiązkowych
4	65% - 89% zadań obowiązkowych
3	40% - 64% zadań obowiązkowych
2	20% - 39% zadań obowiązkowych
1	0 – 19% zadań obowiązkowych

- 2. Kartkówki** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego 1-3 ostatnich lekcji.
- Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.
 - Kartkówka jest tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
 - W przypadku „ściągnięcia” lub zakłócania porządku w czasie trwania kartkówki nauczyciel zabiera pracę, a uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1).
 - Nauczyciel jest zobowiązany w ciągu 14 dni sprawdzić, poprawić i oddać uczniowi kartkówkę.
 - Uczeń nie może poprawić oceny z kartkówki.
- 3. Odpowiedź ustna** obejmuje zakres tematyczny trzech ostatnich lekcji. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
 - poprawne posługiwanie się pojęciami,
 - wartość merytoryczną wypowiedzi,
 - sposób formułowania wypowiedzi,
 - wyrażanie sądów, argumentację.
- Uczeń nie może poprawić oceny z odpowiedzi ustnej.
- 4. Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą oceny, plusów i minusów, pochwały słownej.
- Uczeń może otrzymać ocenę pozytywną za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną.
 - Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
 - Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak zeszytu lub zeszytu ćwiczeń, brak potrzebnych materiałów i przyrządów), brak zaangażowania na lekcji.
 - Za cztery minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1), a za cztery plusy ocenę bardzo dobrą (5).
 - Uczeń nie może poprawić oceny za aktywność i pracę na lekcji.
- 5. Ćwiczenia praktyczne** obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je nauczyciel bierze pod uwagę:
- wartość merytoryczną,
 - dokładność wykonania polecenia,
 - staranność i estetykę,

- w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.

Uczeń nie może poprawić oceny z ćwiczenia praktycznego.

Przynajmniej jeden raz w semestrze przeprowadzana jest kompleksowa ocena zeszytu przedmiotowego.

6. Praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.

- Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie przedmiotowym lub w formie zleconej przez nauczyciela.
- Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
- Brak pracy domowej odnotowywany jest w postaci minusa. Uczeń jest zobowiązany do odrobienia zaległej pracy domowej na najbliższą lekcję. Za zaniechanie tego obowiązku otrzymuje ocenę niedostateczną (1).
- Uczeń nie może poprawić oceny z pracy domowej.

7. Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, np. udział w przedstawieniu, audycji, akcji charytatywnej, przygotowanie zleconej gazetki ściennej, itp. Oceniając ten rodzaj pracy nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- wartość merytoryczną pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia,
- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

Za prace dodatkowe uczeń może otrzymać ocenę 4-6. Jeżeli ocena nie jest satysfakcjonująca dla ucznia może on odmówić jej wpisania do dziennika, a w niektórych przypadkach uzgodnić z nauczycielem formę i termin poprawy.

8. Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych.

- Uczeń, który wziął udział w konkursie przedmiotowym i uzyskał min. 50% punktów możliwych do zdobycia otrzymuje bieżącą ocenę celującą (6).
- Ocenę celującą (6) półroczną otrzymuje uczeń, który znalazł się w finałowej dziesiątce diecezjalnego, wojewódzkiego lub ogólnopolskiego konkursu religijnego, albo brał udział w konkursie przedmiotowym (na poziomie szkolnym lub wyższym) i uzyskał znaczący wynik (co najmniej 80% punktów z możliwych do zdobycia), a jednocześnie ma wysokie oceny z różnych form przedmiotowego oceniania.

- Ocenę celującą (6) na koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który znalazł się w finałowej dziesiątce diecezjalnego, wojewódzkiego lub ogólnopolskiego konkursu religijnego, albo brał udział w przynajmniej dwóch konkursach przedmiotowych (na poziomie szkolnym lub wyższym) w ciągu roku szkolnego i osiągnął w każdym z nich co najmniej 80% punktów z możliwych do zdobycia, a jednocześnie ma wysokie oceny z różnych form przedmiotowego oceniania.

9. Znajomość podstawowych prawd wiary i umiejętność ich zastosowania odnosi się do podanych modlitw, formuł liturgicznych, prawd zawartych w Piśmie Świętym, „Katechizmie Kościoła Katolickiego”. Sprawdzenie umiejętności w tym zakresie może mieć charakter ustny, pisemny lub ćwiczenia praktycznego. Uczeń może być oceniony za:

- terminową znajomość podanych wcześniej modlitw, prawd wiary,
- znajomość formuł i gestów liturgicznych, umiejętność ich zastosowania i wyjaśnienia,
- umiejętność posługiwania się Pismem Świętym.

Uczeń nie może poprawić oceny za znajomość podstawowych prawd wiary i umiejętności ich zastosowania.

10. Postawy wskazujące na potrzebę wartościowania.

Kontrola i ocena z religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości. Nauczyciel na podstawie obserwacji może dokonać oceny biorąc pod uwagę:

- pilność,
- systematyczność,
- wytrwałość,
- pracowitość,
- dokładność,
- umiejętność analizowania swoich postaw, zachowania i wyciągania wniosków do dalszego rozwoju.

Uczeń może być oceniony za postawę wskazującą na potrzebę wartościowania 5 razy w ciągu semestru. Oceny tej uczeń nie może poprawić.

III. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Uczeń może poprawić ocenę tylko z pracy klasowej i z pracy dodatkowej wg zasad wymienionych w punkcie II.
2. W przypadku dłuższej nieobecności sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia odbywa się w formie pisemnej lub ustnej po ustaleniu zakresu materiału i czasu na uzupełnienie wiadomości. Termin i formę zaliczenia materiału uczeń uzgadnia z nauczycielem.

3. W przypadku długotrwałej (dłuższej niż jeden tydzień) i usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo tuż po przyjsciu do szkoły zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
4. Uczeń, który był nieobecny na zajęciach ma obowiązek uzupełnić powstałe zaległości oraz notatki w zeszycie przedmiotowym w terminie jednego tygodnia od powrotu do szkoły, a w przypadku długotrwałej nieobecności (dłuższej niż jeden tydzień) w czasie wyznaczonym przez nauczyciela.
5. Uczeń, który był obecny na zajęciach, a z różnych przyczyn (np. brak zeszytu przedmiotowego, brak potrzebnych materiałów i przyrządów, itp.) nie wykonał zleconych przez nauczyciela zadań jest zobowiązany do ich uzupełnienia na najbliższą lekcję.

IV. Kryteria wystawiania oceny półrocznej i rocznej

- Klasyfikacja półroczna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
- Przy wystawianiu oceny półrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności.
- Ocena półroczna lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale jest wystawiana na podstawie ocen bieżących, końcowa na podstawie ocen z pierwszego i drugiego półrocza. Przy ustalaniu oceny półrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności.
- Uczniowie posiadający orzeczenia i opinie Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej oceniani są według kryteriów dostosowanych do ich możliwości.
- Uczeń może nie być klasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny półrocznej lub rocznej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na religię w szkolnym planie nauczania.
- Pozytywną ocenę roczną z nauki religii może otrzymać ten uczeń, który w klasie programowo niższej został sklasyfikowany na pozytywną ocenę roczną.
- Na co najmniej dwa tygodnie przed półrocznym i rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej uczeń i jego rodzice informowani są o przewidywanej ocenie z religii w dzienniku elektronicznym.
- Na cztery tygodnie przed przewidywanym posiedzeniem klasyfikacyjnym rodzice ucznia informowani są o przewidywanej dla niego ocenie niedostatecznej z religii w formie pisemnej przez wychowawcę.
- Poprawa oceny rocznej jest możliwa wyłącznie w formie wewnętrznego egzaminu z zakresu całego roku (lub półrocza) według szczegółowego zakresu wymagań dotyczących oceny, o którą się uczeń ubiega.
- Uczeń, który nie uzyskał oceny rocznej z religii lub uzyskał roczną ocenę niedostateczną powinien uzupełnić braki w następnym roku szkolnym, w formach i terminie ustalonych przez nauczyciela religii. Gdy uzupełnienie braków nie jest możliwe, uczeń może być objęty nauką religii

w kolejnym roku szkolnym po przystąpieniu do egzaminu klasyfikacyjnego wyznaczonego przez dyrektora szkoły. Egzamin klasyfikacyjny obejmuje te treści zawarte w programie nauczania, których uczeń nie zrealizował we wcześniejszym toku kształcenia.

- Ocena roczna z religii nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

KRYTERIA OCEN

Ocena celująca (wymagania ponadprogramowe):

Uczeń:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
2. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
3. Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
4. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych, rozwiązuje problemy nietypowe, inne niż na lekcjach.
5. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową.
6. Uczestniczył w konkursie przedmiotowym (na poziomie szkolnym lub wyższym) i uzyskał co najmniej 80% punktów z możliwych do zdobycia lub znalazł się w finałowej dziesiątce diecezjalnego, wojewódzkiego lub ogólnopolskiego konkursu religijnego (I półrocze); brał udział w przynajmniej dwóch konkursach przedmiotowych (na poziomie szkolnym lub wyższym) w ciągu roku szkolnego i osiągnął w każdym z nich co najmniej 80% punktów z możliwych do zdobycia lub znalazł się w finałowej dziesiątce diecezjalnego, wojewódzkiego lub ogólnopolskiego konkursu religijnego (II półrocze).

Ocena bardzo dobra (wymagania dopełniające):

Uczeń:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
2. Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
3. Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
4. Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
5. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, posługuje się terminologią przedmiotową.
6. Odznacza się pełną znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. Aktywnie uczestniczy w lekcji religii.
8. Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
9. Pracuje systematycznie, pilnie i sumiennie.

Ocena dobra (wymagania rozszerzające):

Uczeń:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
2. Opanował materiał programowy z religii.
3. Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
4. Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska inspirowane przez nauczyciela.
5. Stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych.
6. Wykazuje się dobrą znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. Nie popełnia błędów językowych, stosuje podstawowe pojęcia naukowe dotyczące przedmiotu.
8. W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.
9. Podczas lekcji ma określone pomoce i korzysta z nich.
10. Pracuje systematycznie.
11. Stara się być aktywnym.

Ocena dostateczna (wymagania podstawowe):

Uczeń:

1. Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
2. Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii, łączy je w związki logiczne.
3. Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
4. Potrafi stosować wiadomości dla celów teoretycznych i praktycznych przy pomocy nauczyciela.
5. W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy, odznacza się małą kondensacją wypowiedzi.
6. Wykazuje się podstawową znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. W zeszycie ma sporadyczne braki notatek, prac domowych.
8. Prezentuje przeciętną systematyczność, pilność i sumienność.

Ocena dopuszczająca (wymagania konieczne):

Uczeń:

1. Opanował konieczne pojęcia religijne.
2. Wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych.
3. Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.

4. Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
5. Cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
6. Ma trudności w stosowaniu wiedzy w teorii i praktyce, nawet przy pomocy nauczyciela.
7. Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności w wystawianiu się.
8. W zeszycie ma znaczne braki notatek, zadań domowych.
9. Ma problemy ze znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
10. W niewielkim stopniu angażuje się w proces uczenia się.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

1. Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.
2. Cechuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
3. Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
4. Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy w teorii i praktyce.
5. Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy, cechuje się rażąco niepoprawnym stylem wypowiedzi.
6. Nie wykazuje się znajomością obowiązującego *Małego Katechizmu*.
7. Nie posiada zeszytu lub nie ma w nim większości notatek, zadań domowych.
8. Nie jest zaangażowany w proces uczenia się, nie korzysta ze stawianych mu przez nauczyciela możliwości poprawy oceny.

V. Szczegółowe wymagania edukacyjne:

KLASA 4 - SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Wielki kosmos i moje podwórko	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia miejsca odwiedzane podczas wakacji – wymienia zjawiska i stworzenia, które obserwuje w przyrodzie – wie, że wszystko, co istnieje, jest dobre, bo pochodzi od Boga – wie, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który stworzył świat – wyraża szacunek względem Biblii jako księgi o miłości Boga do człowieka – wymienia miejsca, w których czuje (czuł) się szczęśliwy – wymienia osoby, którym zawdzięcza swoje poczucie szczęścia – wie, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wie, że Bóg poszukuje ludzi, którzy od Niego odeszli i pragnie ich zbawienia – podaje zasady odprowadzania dziewięciu pierwszych piątków miesiąca – potrafi posługiwać się książeczką pierwszopiątkową 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady obecności Boga w przyrodzie – rozpoznaje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga – wie, że o stworzeniu świata dowiadujemy się z Biblii – określa znaczenie słowa „Biblia” – wyjaśnia, dlaczego Biblia jest księgą świętą – wie, że treść Starego Testamentu dotyczy wydarzeń od stworzenia świata i przygotowuje do narodzenia Pana Jezusa – zna treść biblijnego fragmentu o raj (Rdz 2,8-10.15) – podaje przykłady zachowań, które niszczą poczucie szczęścia – zna treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi – własnymi słowami wypowiada treść Bożej obietnicy Rdz 3,14-15 – wie, że zapowiedź przyjścia Zbawiciela jest wyrazem miłości Boga do człowieka – zna czyny miłosierdzia co do duszy – pamięta i rozumie treść Mt 11,28 – wymienia najważniejsze obietnice Jezusa objawione św. M. Alacoque – wyraża pragnienie korzystania z obietnic Jezusa – wie, że Matka Boża objawiała się w Fatimie co miesiąc od 13 V do 13 X 1917 r. – podaje imiona dzieci fatimskich i opowiada o ich spotkaniu z Maryją – rozpoznaje i opisuje figurę Matki Bożej Fatimskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – chętnie opowiada swoje wakacyjne wspomnienia – interpretuje proste teksty biblijne mówiące o stworzeniu – układa własną modlitwę dziękczynną za dzieło stworzenia – potrafi wyjaśnić, dlaczego pierwszą część Pisma Świętego nazywamy Starym Testamentem, a drugą Nowym Testamentem – wskazuje „dobre miejsca” w swoim otoczeniu – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polegało szczęście ludzi w raj – interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi – przeprosza Boga w modlitwie za swoje grzechy – interpretuje tekst Protoewangelii Rdz 3,14-15 – wyjaśnia, na czym polega zbawienie – umie zastosować czyny miłosierdzia w sytuacjach typowych – potrafi określić, za co chce wynagrodzić Jezusowi, podejmując praktykę pierwszych piątków – podejmuje postanowienie korzystania w pierwsze piątki z sakramentu pokuty i Eucharystii i z zaangażowaniem je realizuje – omawia treść przesłania Matki Bożej w Fatimie – wyraża szacunek dla Matki Bożej, spełniając jej prośbę wypowiedzianą 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada modlitwę dziękczynną za napotkane piękno i doświadczone dobro – wyraża zainteresowanie tekstami biblijnymi – uzasadnia, że słowo Boże zawarte w Piśmie Świętym jest dla nas przewodnikiem na drodze do wiecznego szczęścia – uzasadnia, że warunkiem szczęścia jest otrzymywanie i okazywanie miłości – wyjaśnia, na czym polega zło każdego grzechu – umie zastosować czyny miłosierdzia w sytuacjach problemowych – definiuje pojęcia: cichy i pokorny, zadośćuczynienie, wynagrodzenie – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do objawień fatimskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża odpowiedzi alną troskę o przyrodę.

	(zaznaczyć pierwsze piętki kolejnych miesięcy) – potrafi modlić się na różańcu		w Fatimie (chętnie modli się na różańcu)		
II. Szlak patriarchów	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia powody, z jakich ludzie zmieniają miejsce zamieszkania – uzasadnia, dlaczego Kanaan jest ziemią świętą – podaje powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie – wie, że po śmierci Józefa Izraelici byli zmuszani do niewolniczej pracy i prosili Boga o pomoc – opowiada historię przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone – charakteryzuje niebezpieczeństwa czyhające na pustyni – wyjaśnia znaczenie słowa „przykazanie” (to, co przykazane, nakazane) i wymienia Boże przykazania – wymienia miejsca, w których chrześcijanin doświadcza szczególnej bliskości Boga – wymienia powody, dla których ludzie odwiedzają cmentarze – wymienia ostateczne rzeczy człowieka – wymienia wartości, dla których ludzie gotowi są poświęcić własne życie – podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Boże obietnice dane Abrahamowi – wymienia potomków Abrahama (Izaak i Jakub, który miał 12 synów) – zna historię tworzenia się narodu izraelskiego (wybranego), – podaje przykłady ludzi z własnego regionu, którzy zasłużyli się dla dobra Ojczyzny – charakteryzuje rolę Józefa (syna Jakuba) na dworze faraona – wie, że Mojżesz był Izraelitą wychowanym na dworze faraona i że Bóg powierzył mu wyprowadzenie swego ludu z niewoli – wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan – wymienia przejawy Bożej opieki nad Izraelitami podczas wędrówki przez pustynię (nakarmienie przepiórkami i manną, woda ze skały) – wymienia sytuacje, w których powinien zwracać się do Boga z prośbą o pomoc – wie, że Bóg dał ludziom przykazania na górze Synaj i zobowiązał do ich przestrzegania – wie, że Namiot Spotkania, czyli Przybytek, był przenośną świątynią w obozie Izraelitów podczas ich wędrówki przez pustynię – wie, że w Namiocie Spotkania znajdowała się Arka Przymierza – złożona przenośna skrzynia, w której przechowywano tablice Bożych przykazań – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania dla chrześcijanina – wyjaśnia pojęcia: czyściec, niebo, piekło – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie dni 1 i 2 listopada – wyraża modlitewną troskę o zmarłych 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje obietnice, jakie Bóg dał Abrahamowi – charakteryzuje wartość ziemi Kanaan dla potomków Abrahama – charakteryzuje niewolniczą pracę Izraelitów w Egipcie – wyjaśnia, że Boża interwencja jest odpowiedzią na modlitwę Izraelitów – wyjaśnia znaczenie przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone w ucieczce przed wojskiem faraona – opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię – uzasadnia, że każde z Bożych przykazań jest ważne i żadnego nie wolno lekceważyć – wyraża przekonanie, że dobro jest owocem przestrzegania Bożych przykazań – omawia niewierności Izraelitów wobec Boga pod górą Synaj – uzasadnia, dlaczego modlimy się przy grobach zmarłych – uzasadnia obowiązek troski o groby naszych bliskich, a także nieznanym nam zmarłych – uzasadnia, że miłość Ojczyzny oraz pamięć o jej bohaterach jest naszym obowiązkiem – wyraża szacunek dla miejsc pamięci o bohaterach – wyjaśnia różnice między sądem Bożym, a ludzkimi sądami – interpretuje tekst biblijny Iz 63,16b.19b; 64,4.7 jako wezwanie do nawrócenia i oczekiwania na 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawę Abrahama wobec Bożego słowa – wyjaśnia znaczenie zbudowania ołtarza dla Pana – dba o własny rozwój dla dobra Ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami – sprzeciwia się wszelkiej krzywdzie i niesprawiedliwości – uzasadnia, że w sytuacji bez wyjścia Bóg znajduje rozwiązanie – wyraża gotowość pomocy innym w ich trudnych sytuacjach – charakteryzuje Boże obietnice związane z wypełnianiem przykazań – wyjaśnia znaczenie Namiotu Spotkania dla Mojżesza i całego ludu izraelskiego (Mojżesz rozmawiał tam z Bogiem, prosząc Go o przebaczenie niewierności ludu) – wdraża w życie praktykę „namiotu spotkania”, starając się o jej systematyczność – wyraża szacunek dla zmarłych, dbając o ich groby – wyraża gotowość rezygnacji z tego, co 	

	<p>ludzkich osądów oraz spraw rozstrzyganych w procesach sądowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że w okresie Adwentu przygotowujemy się na przyjście Zbawiciela – wie, co to są postanowienia adwentowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje miejsca pamięci poświęcone bohaterom w swoim środowisku i kraju – uzasadnia, dlaczego oddajemy cześć bohaterom narodowym – na podstawie tekstu Mt 25,31-46 wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie – zna treść biblijnego fragmentu Iz 63,16b.19b; 64,4.7 – charakteryzuje postawę człowieka, który się nawraca 	<p>przyjście Jezusa</p> <ul style="list-style-type: none"> – podejmuje konkretne postanowienia przemiany życia 	<p>przyjemne, na rzecz tego, co pożyteczne lub konieczne</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje Bożą sprawiedliwość – stara się o powściągliwość w osądzaniu innych ludzi 	
III. Ziemia Bożej obietnicy	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Arka Przymierza była dla Izraelitów znakiem obecności Boga (przechowywano w niej tablice Bożych przykazań) – wie, że Bóg pomaga ludziom, gdy wypełniają Jego wolę – wie, że król Dawid pokonał wrogów Izraela i przeniósł Arkę Przymierza do Jerozolimy – podaje przykłady spraw w swoim życiu, o których powinien rozmawiać z Bogiem – uzasadnia potrzebę posiadania budowli (kościół), w których oddajemy cześć Bogu – wskazuje sposoby łagodzenia konfliktów między ludźmi – wie, że Bóg wychowuje swój lud również poprzez karcenie 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o przejściu Izraelitów przez Jordan – wskazuje przeszkody, jakie w swoim życiu może pokonać z Bożą pomocą – opowiada o zdobyciu Jerycha przez Izraelitów – wymienia ważne wydarzenia w dziejach Izraela po zajęciu ziemi Kanaan – wyjaśnia, na czym polega panowanie Boga w naszym życiu – wie, że świątynię w Jerozolimie wybudował Salomon – wskazuje, co zastąpiła świątynia i dlaczego – zna tekst biblijny mówiący o sercu chrześcijanina jako świątyni Ducha Świętego – wie, że 10 pokoleń Izraela zbuntowało się przeciw pokoleniu Judy – wie, że w wyniku podziału kraju powstały dwa państwa: Królestwo Judy i Królestwo Izraela – ceni zgodne współdziałanie w grupie koleżeńskiej – opowiada o wygnaniu babilońskim i powrocie Izraelitów z niewoli – wyjaśnia porównanie grzechu do niewoli, a nawrócenia do powrotu z niej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie przekroczenia Jordanu w wędrówce do Ziemi Obiecanej (spełnienie Bożej obietnicy), – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polega burzenie duchowych murów (grzechu), – interpretuje ponoszone przez Izraelitów klęski w walkach z nieprzyjaciółmi jako Bożą karę za ich niewierności wobec Boga – wyjaśnia znaczenie wprowadzenia Arki Przymierza do Jerozolimy – charakteryzuje znaczenie świątyni dla narodu izraelskiego – wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału królestwa izraelskiego – interpretuje niewolę babilońską jako skutek odwrócenia się Izraelitów od Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób Bóg pomaga nam w pokonywaniu przeszkód spotykanych na drodze do nieba – prezentuje postawę sumienności, szacunku, dobroci w drodze do nieba – uzasadnia konieczność wypełniania woli Bożej w zdobywaniu cnót i kształtowaniu charakteru – uzasadnia wartość i potrzebę wypełniania woli Bożej – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że serce chrześcijanina jest Bożą świątynią – uzasadnia, że brak porozumienia między ludźmi, szczególnie poczucie niesprawiedliwości, prowadzi do bolesnych podziałów – wyjaśnia porównanie grzechu do zniszczenia świątyni własnego serca, a nawrócenie do jej odbudowy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża troskę o swój parafialny kościół oraz o świątynię swego serca – wyraża troskę o sprawiedliwość i zgodę, przyczyniając się do łagodzenia konfliktów w swoim otoczeniu
IV. Szlak	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że dialog Maryi z 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w Nazarecie mieszkała Maryja i tam 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje na mapie Nazaret 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, że Bóg 	

<p>Pana Jezusa (tematy 26-31)</p>	<p>Aniołem zawiera się w modlitwie „Anioł Pański” – wie, że mieszkająca w Ain Karim Elżbieta była krewną Maryi i spodziewała się dziecka – opisuje warunki w jakich narodził się Jezus – wie, że Jezus jest Synem Boga urodzonym przez Maryję – wymienia członków Świętej Rodziny – wie, że św. Józef był opiekunem Jezusa – wymienia praktyki religijne, które są jego obowiązkiem – na podstawie tekstu Mt 3,13-17 opowiada o chrzcie Jezusa</p>	<p>odwiedził ją Anioł Gabriel – mówi z pamięci modlitwę „Anioł Pański” – podaje motywy odwiedzin Maryi u Elżbiety – wie, że ze słów, jakimi Elżbieta pozdrowiła Maryję (wraz ze słowami Anioła), zbudowana jest modlitwa „Pozdrowienie Anielskie” – uzasadnia potrzebę częstego przystępowania do Komunii Świętej, łącząc tę praktykę z chętną pomocą bliźnim – wie, że Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem z powodu ogłoszonego spisu ludności – orientuje się w odległości między Nazaretem a Betlejem – wymienia miejsca pobytu Świętej Rodziny po ucieczce z Betlejem – określa swoje zadania w rodzinie – wie, że obowiązek pielgrzymowania do świątyni dotyczył Izraelitów od 13. roku życia – na podstawie tekstu biblijnego opowiada o pielgrzymce Świętej Rodziny do świątyni – wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa – podaje datę i miejsce swojego chrztu</p>	<p>– w modlitwie „Anioł Pański” wskazuje słowa pochodzące z Pisma Świętego – wyraża gotowość dzielenia się wiadomością o bliskim przyjściu Zbawiciela – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia pośpiech i radość Maryi wędrującej do Ain Karim – w tekście modlitwy „Pozdrowienie Anielskie” wskazuje słowa, którymi Elżbieta powitała Maryję – omawia okoliczności narodzenia Jezusa – wymienia osoby, które przyszły do Dzieciątka i oddały Mu pokłon – okazuje szacunek ludziom ubogim – wyjaśnia, na czym polegało życie ukryte Pana Jezusa – rzetelnie wypełnia obowiązki domowe i modli się za swoją rodzinę – wyjaśnia różnicę między pielgrzymką a wycieczką – określa hierarchię wartości w swoim życiu – wyraża troskę o wypełnianie praktyk religijnych, uznając je za swój obowiązek – wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym – potrafi złożyć wyznanie wiary według obrzędów chrztu – pokazuje na mapie rzekę Jordan</p>	<p>zapowiadając narodzenie Zbawiciela realizuje obietnicę Protoewangelii – wyjaśnia słowa modlitwy „Anioł Pański” – na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje drogę między Nazaretem i Ain Karim – wyraża gotowość naśladowania Maryi w Jej służbie, chętnie pomaga innym – wyjaśnia, co oznaczał pokłon oddawany Jezusowi – podaje „sposoby uświęcania się w życiu rodzinnym” – wyjaśnia słowa Jezusa „Powiniennem być w tym, co należy do mego Ojca” – charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie – wyraża wdzięczność za chrzest i związane z nim łaski</p>	
--	---	---	---	--	--

KLASA 4 - SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 32-39)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że Jezus dużo się modlił, a góra była ulubionym miejscem Jego modlitwy – zna treść perykopy o uciszeniu burzy (Mk 4,35-41) – zna treść perykopy o uzdrowieniu sługi setnika – wie, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy” – zna treść perykopy o cudownym rozmnożeniu chleba (Łk 9,12-17) – wymienia sposoby poszanowania chleba – zna treść perykopy o przemienieniu Pana Jezusa – wyjaśnia pojęcie: błogosławiony – wymienia kilka wybranych błogosławieństw – zna treść perykopy o wskrzeszeniu Łazarza – wie, że Maryja przedstawiła się św. Bernadecie słowami: „Jestem Niepokalanym Poczęciem” oraz wzywała do modlitwy i pokuty w 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że modlitwą Jezus poprzedzał nauczanie tłumów i uzdrawianie chorych. – uzasadnia, że modlitwa pomaga w czynieniu dobra – określa, czym jest cud i opatrzność Boża – wie, że do prośby o cud potrzebna jest wiara – wyjaśnia, kim był setnik – powtarza z pamięci słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien...” i podaje, w którym momencie Mszy Świętej je wypowiadamy – wie, że cudowne rozmnożenie chleba jest zapowiedzią Eucharystii – uzasadnia konieczność dzielenia się chlebem z głodnymi – prezentuje postawę szacunku wobec chleba – wymienia świadków i miejsce przemienienia Pana Jezusa – wie, że na górze Tabor Jezus objawił swą Boską chwałę – interpretuje jedno z ośmiu błogosławieństw – wymienia postawy niezbędne by zostać błogosławionym – wie, że rodzeństwo Łazarz, Marta i Maria byli przyjaciółmi Jezusa mieszkającymi w Betanii – wie, że wskrzeszenie Łazarza zapowiada zmartwychwstanie – zna historię objawień Matki Bożej w Lourdes – rozpoznaje figurę Niepokalanej z Lourdes 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie tekstu biblijnego (Łk 6,12-13.17-19) wyjaśnia, w jakim celu tłumy przychodziły do Jezusa – wyraża troskę o systematyczność osobistej modlitwy, uwzględniając ją w planie swojego dnia – interpretuje biblijną perykopę o uciszeniu burzy – na podstawie biblijnego tekstu uzasadnia, że cud jest owocem wiary – wyraża troskę o zdrowie swojej duszy przez codzienny rachunek sumienia i systematyczną spowiedź – interpretuje perykopę o cudownym rozmnożeniu chleba – uzasadnia potrzebę modlitwy i Eucharystii by stawać się coraz lepszym – sporządza plan przemiany życia – ilustruje plastycznie wybrane błogosławieństwo – interpretuje słowa Jezusa „Ja jestem zmartwychwstaniem...” – wskazuje na mapie Betanię – wyraża wiarę w zmartwychwstanie i życie wieczne, powierzając Jezusowi siebie oraz swoich bliskich zarówno żyjących, jak i zmarłych – wie, że w miejscu objawienia jest obecnie znane sanktuarium, do którego licznie pielgrzymują chorzy z całego świata i wielu z nich zostało cudownie uzdrowionych – wyraża szacunek wobec chorych i 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia religijne znaczenie góry i równiny w życiu chrześcijanina – potrafi odnieść pojęcie burzy do trudności życiowych – dostrzega obecność Jezusa w swoim życiu i zwraca się do Niego z prośbą o pomoc w sytuacji lęku – wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać – wyjaśnia związek rozmnożenia chleba z Eucharystią – wyraża sprzeciw wobec braku szacunku dla chleba – wyraża wrażliwość wobec głodu innych, dzieląc się swoim pożywieniem – wyjaśnia znaczenie Bożych słów wypowiedzianych podczas przemienienia Jezusa – przedstawia w scenie wybrane błogosławieństwo – wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem i zmartwychwstaniem 	<ul style="list-style-type: none"> – okazuje wrażliwość na ludzkie cierpienie, niosąc pomoc chorym i niepełnosprawnym oraz modląc się w ich intencji – świadomie podejmuje trud pokonywania a życiowych problemów zgodnie z nauką Jezusa zawartą w błogosławieństwach 	

	intencji nawrócenia grzeszników		niepełnosprawnych oraz chętnie spieszy im z pomocą	– wyjaśnia treść przesłania Matki Bożej z Lourdes	
V. Droga pokuty	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu – wyjaśnia znaczenie posypania głów popiołem – wymienia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana – podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione sakramenty Eucharystii i kapłaństwa – wyraża szacunek wobec kapłanów – zna treść perykopy o modlitwie w Ogrójcu – opisuje proces Jezusa – wie, że Jezus niósł krzyż ulicami Jerozolimy – opowiada ostatnie wydarzenia przed śmiercią Jezusa – zna treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mt 27,57-61) 	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść biblijnego wezwania do nawrócenia i postu (Jl 2,12-13) – wykazuje chęć przemiany życia – uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami – zna treść perykopy o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa 1 Kor 11,23-27 – podaje nazwy miejsca modlitwy Jezusa – nazywa własne trudności podając je w intencji modlitwy – wymienia osoby biorące udział w procesie Jezusa – potrafi zająć właściwe stanowisko wobec oskarżycieli Jezusa – kieruje się prawdą i miłością w relacjach z innymi – wymienia najważniejsze wydarzenia oraz spotkane osoby podczas drogi krzyżowej Jezusa – wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął krzyż – zna treść perykopy o śmierci Jezusa (Łk 23,33-34.44-46) – wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina – prezentuje postawę szacunku wobec krzyża jako znaku wiary i ofiary Chrystusa – wie, kim był Józef z Arymatei – opisuje postępowanie kobiet przy grobie Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać kilka dobrych czynów, które należy praktykować w Wielkim Poście – podejmuje zobowiązanie wyrzeczenia wielkopostnego – definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan – wyjaśnia, jak rozumie opisane w perykopie pokusy – podejmuje wyrzeczenia w czasie Wielkiego Postu – powtarza z pamięci słowa konsekracji – uzasadnia, że Msza Święta jest pamiętką Ostatniej Wieczerzy – wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca – wskazuje prawdziwe i fałszywe strony procesu Jezusa – wymienia stacje drogi krzyżowej – wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w nabożeństwach drogi krzyżowej – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla chrześcijan śmierć Jezusa na krzyżu – wyjaśnia sposób grzebania zmarłych w czasach Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega nawrócenie i post – wymienia okresy roku liturgicznego, kiedy obowiązuje chrześcijanina post i wstrzemięźliwość – charakteryzuje znaczenie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim – modli się w intencji kapłanów – podejmuje próbę trudnej modlitwy Jezusa i uczy się wcielać ją w życie zwłaszcza w trudnych chwilach – uzasadnia, dlaczego prawda i miłość są podstawą życia chrześcijanina – upomina kolegów, którzy kłamią – potrafi odnieść wydarzenia drogi krzyżowej Jezusa do swoich „krzyży” – uzasadnia chrześcijańską tradycję czuwania przy grobie Pana Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża sprzeciw wobec aktów poniżania krzyża, staje w obronie znaków wiary – chętnie uczestniczy w modlitewny m czuwaniu przy Grobie Pańskim
VI. Szlak nowego życia	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść perykopy o pustym grobie (Mt 28,1-10) – wymienia główne części Mszy Świętej – wie, że podczas Mszy 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że pusty grób Jezusa znajduje się w Jerozolimie i jest najważniejszym miejscem dla wszystkich chrześcijan, świadkiem zmartwychwstania – wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie – wskazuje w perykopie dwa etapy rozpoznawania Chrystusa: rozmowę w drodze (wyjaśnianie Pism) i wspólny 	<ul style="list-style-type: none"> – odważnie wyznaje swoją wiarę w zmartwychwstałego Jezusa – na podstawie biblijnej perykopy uzasadnia, że do poznawania Chrystusa 	

	<p>Świętej Chrystus rozmawia z nami i karmi nas swoim Ciałem – zna treść perykopy (J 20,19-23) – zna treść perykopy o wniebowstąpieniu Dz 1,8-12 – wie, że Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, by byli Jego świadkami „aż po krańce ziemi” – zna treść perykopy o uwięzieniu i uwolnieniu św. Piotra – podaje przykłady współczesnych apostołów i misjonarzy – wymienia różne określenia nieba (dom Ojca, wieczne zbawienie, raj, życie wieczne z Bogiem)</p>	<p>– zna treść perykopy o uczniach z Emaus – uzasadnia, dlaczego kapłani mają władzę odpuszczania grzechów – wyraża gotowość systematycznego korzystania z sakramentu pokuty – wymienia sposoby świadczenia o Jezusie – świadomie wypowiada prośbę o powtórne przyjście Jezusa zawartą w modlitwie „Ojcze nasz” – „Przyjdź Królestwo Twoje” – stara się sumiennie wykonywać swoje obowiązki szkolne i domowe – określa, na czym polega modlitwa wstawiennicza – określa potrzebę naśladowania Piotra w trwaniu przy Chrystusie – wymienia kraje, w których św. Paweł głosił Chrystusa – uzasadnia potrzebę włączenia się w realizację apostolskiej misji – na podstawie tekstu biblijnego J 14,1-6 wyjaśnia rolę Chrystusa w naszej wędrówce do domu Ojca</p>	<p>posiłek (łamanie chleba) w Emaus – mówi z pamięci słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie swych codziennych obowiązków z „patrzeniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa – dba o czystość serca jako wyraz tęsknoty i gotowości na spotkanie z Chrystusem. – wyjaśnia przyczynę uwięzienia św. Piotra – charakteryzuje trudności, z jakimi spotykał się św. Paweł w realizacji apostolskiej misji – charakteryzuje pracę współczesnych misjonarzy – interpretuje życie chrześcijańskie jako wędrowanie do domu Ojca</p>	<p>konieczne jest czytanie i wyjaśnianie Pisma Świętego oraz przystępowanie do Komunii Świętej – na podstawie biblijnej perykopy wyjaśnia związek sakramentu pokuty z pokojem i Duchem Świętym – przyczynia się do budowania pokoju w swoim środowisku – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina – samodzielnie formułuje modlitwę wstawienniczą – wyraża zainteresowanie pracą misjonarzy i podejmuje modlitwę w intencji misji – uzasadnia konieczność więzi z Chrystusem, aby osiągnąć niebo</p>	
<p>VII. Szlak wiary</p>	<p>– wie, że przydrożne krzyże i kapliczki są wyrazem miłości do Boga, Jezusa, Maryi – rozróżnia pojęcia: wycieczka i pielgrzymka – wie, że do Częstochowy wędrują liczne grupy pielgrzymów – wie, że Łagiewniki wiążą się z osobą św. Faustyny oraz przesłaniem Bożego Miłosierdzia – wie, że Wadowice to rodzinne miasto papieża</p>	<p>– wskazuje kapliczkę (lub krzyż) w swoim otoczeniu oraz opisuje jej (jego) wygląd – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przechodniów mają przydrożne kapliczki – rozpoznaje na fotografii Jasną Górę oraz obraz Matki Bożej Częstochowskiej – zna słowa Apelu Jasnogórskiego – rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia – zna modlitwy tworzące koronkę do Miłosierdzia Bożego – wymienia miejsca w Wadowicach szczególnie związane z osobą Jana Pawła II (dom rodzinny, kościół, szkołę) – wie, kiedy obchodzone jest jego</p>	<p>– uzasadnia budowanie przydrożnych kapliczek – wymienia ważne miejsca na Jasnej Górze (kaplica Cudownego Obrazu, polowy ołtarz „na szczycie”, skarbiec, droga krzyżowa na wałach) – uzasadnia, dlaczego różne grupy ludzi, w tym dzieci pierwszokomunijne, pielgrzymują na Jasną Górę – charakteryzuje w zarysie przesłanie o Bożym Miłosierdziu – wie, kiedy obchodzimy Niedzielę Miłosierdzia Bożego – zna datę urodzin i chrztu Karola Wojtyły</p>	<p>– charakteryzuje motywy troski o piękny wygląd kapliczek – wyraża zainteresowanie historią przydrożnych kapliczek – z zaangażowaniem przygotowuje modlitewne intencje kierowane do Pani Jasnogórskiej – wyjaśnia sposób odmawiania koronki do Miłosierdzia Bożego – w ufnej modlitwie powierza siebie i świat</p>	<p>– chętnie modli się przy kapliczkach i dba o ich piękno – wspiera misyjne dzieło Kościoła swoją modlitwą i ofiarą</p>

	<p>Jana Pawła II</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wyboru na papieża Jana Pawła II – zna datę Święta Dziękczynienia – potrafi wyjaśnić, na czym polega praca misjonarza 	<p>wspomnienie</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyraża wdzięczność Bogu za papieża Polaka – rozpoznaje na fotografii Świątynię Opatrzności Bożej – wymienia przejawy Bożej opieki w swoim życiu osobistym i rodzinnym – wyjaśnia znaczenie pojęć „misje”, „misjonarz”, „kraje misyjne” – wymienia dostępne dzieciom sposoby wspierania misji 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie filmu lub fotografii eksponatów z muzeum w rodzinnym domu Karola Wojtyły wskazuje główne etapy jego życia – wyjaśnia pojęcie „wotum wdzięczności” – wyraża wdzięczność Bogu za Jego nieustanną opiekę – zna treść nakazu misyjnego Jezusa (Mt 28,18-20) 	<p>Bożemu Miłosierdziu</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje główne wątki wypowiedzi Jana Pawła II dotyczące Wadowic – wyraża duchową więź z bł. Janem Pawłem, modląc się za jego wstawiennictwem – wyjaśnia, dlaczego została wybudowana Świątynia Opatrzności Bożej – charakteryzuje warunki życia i nauki dzieci w krajach misyjnych 	
--	--	---	---	---	--

KLASA 5 - SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Szukam prawdy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, wymienia, co jest dla niego ważne, podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu, wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem, prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni, podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, wymienia rzeczy ostateczne człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja), formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu, uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina, definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym, wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy. 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje przypowieść o domu na skale, wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź, podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości, uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa, omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga, opowiada przypowieści o chwaście i o sieci. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat, interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu, interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8), uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy. interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10), uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać. podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Świète w życiu chrześcijanina	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, • wyjaśnia, czym jest Pismo Świète, • potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset, • odszukuje w Piśmie Świète wskazywany fragment, • podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, • podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, • określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, • prezentuje swoje drzewo rodowe, • podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, • wymienia zadania aniołów, • podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, • wyjaśnia, na czym polega wolna wola, • wymienia konsekwencje grzechu, • podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, • prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17), • mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości, • wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że czytając Pismo Świète, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem, • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, • rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, • omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, • wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, • wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, • wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, • podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, • charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego, • wymienia i omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka, • na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, • wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu (ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm). • wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu, • uzasadnia potrzebę troski o swoją rodzinę, • podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, • podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, • uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świètego i wyjaśniania jego tekstów, • omawia założenia teorii ewolucji, • podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, • wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, • interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, • wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii, • opisuje sposób działania szatana (węża), • wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów. • wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty, • uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty, • wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, • określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów, • uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga), • podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania, • wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, • interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i o obietnicy zbawienia, • interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Abli, • wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty, • wyjaśnia symbolikę wieży Babel, • wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, • uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, • wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych • omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: Patriarchowie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, • podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, • podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama, • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze, • podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, • podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, • podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, • wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan, • podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, • podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, • podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności, • podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, • podaje przykłady doświadczenia opieki Boga w sferze materialnej i duchowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19), • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, • definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia, • uzasadnia, że cnoty kształtują charakter człowieka, • opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci, • omawia powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie, • opowiada o powołaniu Mojżesza, • opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone, • wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”, • uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną. • formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, • definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, • uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe. • opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii, • charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”, • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama, • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą, • charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona, • wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami, • uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem. • wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, • charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, • opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, • omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu, • wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, • opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, • uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach, • podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu • wobec współczesnych wyznawców judaizmu, • opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię, • uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakiem troski Boga o naród wybrany, • uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, • wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, • wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadectwa, • charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, • omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem, • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przymierzu na górze Synaj, podaje, kim byli Madianici, określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami, wymienia źródła duchowej mocy człowieka, wymienia, do czego Bóg nas powołuje. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga, podaje przykłady „duchowych mocarzy”, uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem, określa, czym jest powołanie, opowiada o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19). 	<ul style="list-style-type: none"> określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół, wyjaśnia związek niezwykłej mocy Samsona ze słubami złożonymi Bogu, wyjaśnia, co to był przybytek Pański. 	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16), charakteryzuje postawę Samuela wobec zadań wyznaczonych mu przez Boga. 	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	<ul style="list-style-type: none"> mówi z pamięci formułę udzielania chrztu, podaje datę swojego chrztu, potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku. wymienia główne części Mszy Świętej, podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, wymienia elementy liturgii słowa, układa wezwania modlitwy wiernych. wymienia elementy liturgii eucharystycznej, podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego, omawia elementy liturgii słowa, uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga, omawia elementy liturgii eucharystycznej, mówi z pamięci słowa konsekracji, wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32), 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest, definiuje pojęcie liturgii Kościoła, wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz, wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej, wyjaśnia treść czterech aklamacji, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże, wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej, 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu, omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne, uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem. wymienia pozdrowienia chrześcijańskie, wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich. 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej, podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary, wyjaśnia, dlaczego pozdrowienie chrześcijańskie łączy się z życzeniem Bożego błogosławieństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, wyjaśnia, czym są sakramentalia, uzasadnia, że przyjmowanie sakramentaliów wynika z miłości do Boga, podaje przykłady biblijnych pozdrowień chrześcijańskich. 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii, uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem, uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonania religijnych. 	<ul style="list-style-type: none">

KLASA 5 - SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moja codzienność	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości, • wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji, • omawia, czym są przykazania, • wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań, • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18), • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy), • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie, • wymienia swoje najważniejsze obowiązki, • wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego, • określa, co to jest wolontariat. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie, • uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość, • definiuje pojęcie „prawo Boże”, • podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo), • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie, • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów, • podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy, • uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych, • wymienia zalety kontaktowania się ludzi przy pomocy mediów i bez ich pośrednictwa, • wymienia rodzaje pracy wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności, • uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu, • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi, • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia, • omawia sposoby zapobiegania konfliktom, • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych, • uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga, • wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania, • uzasadnia, że tylko właściwe korzystanie z osiągnięć techniki pozwala zaoszczędzić czas, • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31), • charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III. • interpretuje przypowieść o niełitościwym dłużniku, • interpretuje przypowieść o talentach, • uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi i odpoczynkiem, • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,34-35). 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	<ul style="list-style-type: none"> wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, podaje przykłady współczesnych areopagów. wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego. podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, podaje fakty z życia św. Jadwigi, podaje datę wspomnienia liturgicznego św. Jadwigi. 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, omawia zakonne życie benedyktynów, wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha, wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej, opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, wymienia św. Jadwigi zasługi dla chrześcijaństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w., definiuje pojęcie inkulturacji, uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw, charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach, wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej opatrności, • układa modlitwę do Anioła Stróża, • wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, • podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi, • wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny, • wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia, • wymienia polskie symbole narodowe, • podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę, • podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania „Apelu jasnogórskiego”, • mówi (śpiewa) z pamięci „Apel jasnogórski” 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów, • definiuje pojęcia: święty, patron, • określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie, • charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia, • układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego, • definiuje pojęcie „ojczyzna”, • uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie, • potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stację transmitującą „Apel jasnogórski”. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka, • wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława, • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży, • podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi, • wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego, • uzasadnia słuszność walki o dobro Ojczyzny, • wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów, • potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiągnięciu świętości, • interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa, • uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie, • omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, • uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie „Apelu jasnogórskiego”. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi, • wyjaśnia znaczenie misji pokojowych.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> • mówi z pamięci części i tajemnice różańca, • podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej, • podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, • wskazuje, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyśccu, • wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne, • opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętym wspomnianym w roku liturgicznym, • opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, • śpiewa kolędy, • wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego, • wymienia symbole paschalne, • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu, • uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem. • podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębiczy, • podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi, • uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby, • wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże, • podaje definicję roku liturgicznego, • przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, • wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • opowiada biblijną historię o mędracach ze Wschodu, • podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, • podaje tytuły kolęd związanych z mędracami ze Wschodu, • układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus. • wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych, • podaje znaczenie słowa „rezurekcja”, • wyjaśnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego, • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego, • wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy, • uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki, • wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia, • uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary, • wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, • wyjaśnia, dlaczego przyście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, • omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa, • wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, • uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, • omawia liturgię Wigilii Paschalnej, • omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, • charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów, • podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia historię różańca, • uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, • wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, • wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, • wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, • wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza, • charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, • opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), • interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego, • wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność kółek różańcowych, • podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C, • omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, • omawia działalność Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, • podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu

KLASA 6

Temat	Wymagania		Treści Podstawy programowej
	podstawowe Uczeń:	ponadpodstawowe Uczeń:	
Rozdział I. ROK KOŚCIELNY			
1. U początków Kościoła (Ukazanie Kościoła jako wspólnoty utworzonej przez Ducha Świętego)	- opowiada wydarzenie Zesłania Ducha Świętego (Dz 2, 1-17); - wymienia znaki towarzyszące Zesłaniu Ducha Świętego.	- wyjaśnia znaczenie Zesłania Ducha Świętego dla wierzących; - wyjaśnia związek pomiędzy wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego, chrztem i Eucharystią.	- referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła; - poznaje teksty biblijne i inne teksty religijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; - wskazuje biblijne podstawy sakramentów; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnymi.
2. Na niedzielnej Eucharystii (Ukazanie podstaw świętowania niedzieli przez chrześcijan)	- wymienia sposoby świętowania niedzieli; - wie, że dniem świętym dla Izraelitów była sobota.	- wie co łączy biblijne wydarzenia (opowiadania) o stworzeniu świata, Zmartwychwstaniu i Zesłaniu Ducha Świętego; - wyjaśnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan „dniem świętym”.	- rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnymi; - wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego.
3. W jedności z hierarchią (Ukazanie hierarchicznej struktury Kościoła)	- wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół ma strukturę hierarchiczną; - wymienia, kto tworzy hierarchię Kościoła.	- charakteryzuje boski i ludzki wymiar Kościoła; - wymienia zadania hierarchii kościelnej.	- rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.

<p>4. We wspólnocie Kościoła (Ukazanie Kościoła jako wspólnoty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia obowiązek uczestnictwa we Mszy Świętej w niedziele i święta; – wymienia elementy tworzące wspólnotę Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje metafory opisujące pierwotną wspólnotę Kościoła; - wyjaśnia dlaczego tak mało ludzi zyskuje, nie uczestnicząc w niedzielnej Eucharystii. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych; - interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim; – wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza Eucharystii.
<p>5. Kalendarz liturgiczny (Zapoznanie z istotą roku liturgicznego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia poszczególne okresy roku liturgicznego; – przyporządkowuje okresy roku liturgicznego wydarzeniom zbawczym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia czemu może służyć identyfikowanie wydarzeń roku liturgicznego; – uzasadnia, że Eucharystia stanowi centrum roku liturgicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> – integruje wydarzenia biblijne z rokiem liturgicznym; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.
<p>6. Sakramenty Kościoła (Ukazanie znaczenia sakramentów w życiu Kościoła)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia siedem sakramentów świętych; – rozróżnia sakramenty przyjmowane jeden raz w życiu; - wie jak wierzący powinien się zachować po przyjęciu sakramentu. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje na czym polega przygotowanie do przyjęcia sakramentów Eucharystii oraz pokuty i pojednania; - wyjaśnia, dlaczego niektóre sakramenty przyjmujemy wiele razy, a inne jeden raz. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna sakramenty, ich podział i istotę; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim.
<p>7. W jedności z Bogiem i ludźmi (Zebranie wiadomości o tajemnicy Kościoła)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje Kościół; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że Eucharystia stanowi centrum życia Kościoła; - wyjaśnia jak w codziennym życiu wierzących można dostrzec to, co odróżnia Kościół od innych wspólnot. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim; – rozwija poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła.

Rozdział II. OKRES W CIĄGU ROKU

<p>8. Mamy przewodnika (Ukazanie roli papieża w Kościele)</p>	<p>- kojarzy jak wygląda obecny papież i wie, jakie nosi imię; – interpretuje słowa Pana Jezusa: „Tobie dam klucze królestwa niebieskiego; cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie” (Mt 16, 19).</p>	<p>– wymienia zadania pełnione w Kościele przez papieża; – wyjaśnia, dlaczego każdy papież jest następcą świętego Piotra.</p>	<p>- poznaje teksty biblijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; - interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.</p>
<p>9. Wierzimy z Piotrem (Ukazanie liturgii jako widzialnego znaku Kościoła)</p>	<p>– wymienia cele liturgii; - wie, że wierni zgromadzeni na liturgii w łączności z pasterzami Kościoła stają się znakiem jedności z Panem Bogiem i ludźmi.</p>	<p>– wyjaśnia, w czym wyraża się widzialny i niewidzialny wymiar liturgii; – uzasadnia, że w liturgii sakramentów wyznajemy wiarę i budujemy wspólnotę Kościoła.</p>	<p>– posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje.</p>
<p>10. Gromadzimy się w parafii (Ukazanie wymiaru duchowego i społecznego chrztu Polski)</p>	<p>– wymienia zadania parafii; – wymienia nazwę swojej parafii.</p>	<p>– uzasadnia potrzebę istnienia parafii; – wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla rozwoju wiary; – charakteryzuje organizację administracyjną Kościoła.</p>	<p>– wskazuje na związki wiary i Kościoła z życiem narodu; – rozwija poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła.</p>
<p>11. Wspólnie odmawiamy różaniec (Zapoznanie uczniów z modlitwą różańcową)</p>	<p>– wymienia części różańca; – wyjaśnia zasady posługiwania się różańcem.</p>	<p>– przyporządkowuje zbawcze wydarzenia do części różańca; – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej dla wierzących.</p>	<p>- zaznajamia się ze sposobami i rodzajami modlitwy; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.</p>

<p>12. Tworzymy wspólnotę ze świętymi* (Ukazanie wspólnoty Kościoła pielgrzymującego o i uwielbionego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę świętych w życiu wierzących; - wyjaśnia, dlaczego podczas chrztu otrzymujemy patrona. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego oprócz wspomnienia poszczególnych świętych obchodzimy wspólną uroczystość Wszystkich Świętych; - wyjaśnia pojęcia „Kościół uwielbiony” i „Kościół pielgrzymujący”. 	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje postaci świętych jako świadków wiary; - rozwija umiejętność wypowiedzenia się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim.
<p>13. Modlimy się za zmarłych (Ukazanie wspólnoty Kościoła pielgrzymującego o i Kościoła w oczyszczeniu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „Kościół w oczyszczeniu”; - wymienia sposoby troski o Kościół w oczyszczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że Kościół pielgrzymujący i Kościół w oczyszczeniu stanowią jedną wspólnotę; - uzasadnia, że Eucharystia wyraża wspólnotę Kościoła pielgrzymującego i w oczyszczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - zna symbolikę liturgiczną, zwłaszcza Eucharystii.
<p>14. Czcimy Chrystusa Króla* (Ukazanie osoby Jezusa jako Króla wszechświata)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie kiedy w bieżącym roku będziemy obchodzić Uroczystość Chrystusa Króla; - uzasadnia, dlaczego wierzący nazywają Jezusa Królem świata. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby oddawania czci Chrystusowi Królowi; - wyjaśnia, czym różni się królestwo Boże od królestw ziemskich. 	<ul style="list-style-type: none"> - integruje wydarzenia biblijne z rokiem liturgicznym; - rozwija umiejętność wypowiedzenia się w mowie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym.
<p>15. W Kościele zmierzamy do Boga (Ukazanie Kościoła jako wspólnoty zmierzającej na ostateczne spotkanie z Panem Bogiem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak Kościół przez wydarzenia roku liturgicznego pomaga wierzącym w osiągnięciu ostatecznego celu; - wyjaśnia, jak parafia pomaga wierzącym w osiągnięciu ostatecznego celu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak rodzina i szkoła pomagają wierzącym w osiągnięciu ostatecznego celu; - uzasadnia, że Eucharystia jest centrum życia Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim; - rozwija poczucie przynależności do wspólnot: Kościoła, rodziny, grupy szkolnej.

Rozdział III. ADWENT

<p>16. W oczekiwaniu na Zbawiciela (Ukazanie istoty oczekiwania na spotkanie ze Zbawicielem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcie nawrócenia; – uzasadnia, dlaczego chrześcijanie obchodzą adwent. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek pomiędzy nawróceniem i oczekiwaniem; - pisze współczesną wersję mowy Jana Chrzciciela w oparciu o tekst Łk 3, 1-17. 	<ul style="list-style-type: none"> – integruje wydarzenia biblijne z rokiem liturgicznym; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym; – wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim; - prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych; - pojmuje wiarę jako zadanie.
<p>17. Wysłuchani w słowa proroków* (Ukazanie znaczenia działalności proroków dla chrześcijan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia imiona proroków zwanych adwentowymi; – wymienia, do czego Pan Bóg wzywa ludzi przez proroków adwentowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady zaleceń dla uczniów klasy VI, którzy chcą się spotkać z Jezusem Chrystusem; – uzasadnia aktualność wezwań proroków adwentowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym.
<p>18. Wpatrzeni we wzór wierności* (Zapoznanie z przywilejem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega przywilej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny; – wyjaśnia, dlaczego Pan Bóg obdarzył Maryję przywilejem Niepokalanego Poczęcia. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to znaczy, że przywilej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny jest dogmatem wiary; – uzasadnia słuszność dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach.
<p>19. Wysłuchani w nauczanie Kościoła (Ukazanie sensu przykazań kościelnych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykazania kościelne; – wyjaśnia zobowiązania wynikające z przykazań kościelnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę istnienia przykazań kościelnych; - podaje argumentację jak wierzący mogą sobie wzajemnie pomagać, by pokonywać przeszkody 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać nauczanie Kościoła; – rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej; – rozwija poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła.

		utrudniające wypełnianie przykazań kościelnych.	
20. Wierni Miłości (Ukazanie istoty chrześcijańskiej miłości)	- wyjaśnia pojęcie: <i>caritas</i> ; - wymienia motywy podejmowania działalności charytatywnej przez wierzących.	- wyjaśnia, dlaczego działalność charytatywna Kościoła jest określana mianem <i>caritas</i> ; - uzasadnia, że źródłem działalności charytatywnej Kościoła jest miłość Boga do człowieka.	- rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.
21. Związani z kulturą chrześcijańską* (Ukazanie związku kultury z historią zbawienia)	- wymienia najbardziej znane zwyczaje adwentowe; - wyjaśnia pojęcie „sztuka sakralna”.	- wyjaśnia związek pomiędzy kulturą i liturgią; - uzasadnia dlaczego warto praktykować, wybrany przez siebie, zwyczaj adwentowy.	- rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.
22. Wierni tradycji* (Ukazanie związku wiary z tradycją)	- wymienia najbardziej znane polskie zwyczaje bożonarodzeniowe; - wyjaśnia ich znaczenie.	- wyjaśnia znaczenie uczestnictwa w Eucharystii dla chrześcijańskiego przeżywania świąt; - uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji dotyczącej zagubienia sensu świąt Bożego Narodzenia przez wierzących.	- wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim; - zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących życia Jezusa Chrystusa; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim.
Rozdział IV. OKRES NARODZENIA PAŃSKIEGO			
23. Kościół wita Zbawiciela (Ukazanie znaczenia kościelnych obchodów świąt)	- wie czym są dla współczesnych ludzi święta Bożego Narodzenia; - potrafi połączyć Boże obietnice zbawienia z ich wypełnieniem w Jezusie	- wyjaśnia cel nadawanych Mesjaszowi tytułów biblijnych; - wyjaśnia znaczenie kulturowego i religijnego świętowania Bożego Narodzenia.	- zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących miłości Boga, życia i dzieła Jezusa Chrystusa; - uczy się odbierać świadomie i refleksyjnie teksty biblijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; - rozwija umiejętność wypowiadania się na tematy poruszane

Bożego Narodzenia)	Chryście.		na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym.
24. Kościół uczy się posłuszeństwa Bogu (Ukazanie roli świętego Józefa w Bożym dziele zbawienia)	- podaje przykłady kiedy mamy największe problemy z posłuszeństwem; - opowiada wydarzenia biblijne z życia świętego Józefa.	- wyjaśnia, dlaczego świętego Józefa nazywamy patronem Kościoła; - wyjaśnia, co to znaczy, że święty Józef uczy Kościół posłuszeństwa Panu Bogu.	- referuje wydarzenia biblijne; - prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych; - wskazuje, w jaki sposób może naśladować postaci świętych.
25. Domowy Kościół (Ukazanie Świętej Rodziny jako wzoru rodzin chrześcijańskich)	- wymienia, kto tworzy Świętą Rodzinę; - charakteryzuje relacje w Świętej Rodzinie.	- wyjaśnia zasady życia chrześcijańskiej rodziny; - wyjaśnia pojęcie „rodzina Kościołem domowym”.	- wskazuje, w jaki sposób może naśladować postaci świętych; - rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot (rodzina); - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego.
26. Kościół ukazuje światu Zbawiciela* (Ukazanie prawdy wiary w to, że Pan Bóg w Jezusie Chrystusie objawia się wszystkim ludziom)	- wie czemu służy „misyjne kolędowanie”; - uzasadnia, że w uroczystość Objawienia Pańskiego Kościół uświadamia sobie prawdę wiary o Jezusie przynoszącym zbawienie wszystkim ludziom.	- wyjaśnia znaczenie poświęconych w uroczystość Objawienia Pańskiego przedmiotów: kredy, kadzidła i wody; - wyjaśnia, na czym polega misyjny charakter Kościoła.	- zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących życia Jezusa Chrystusa; - odczytuje symbole i je interpretuje; - integruje wydarzenia biblijne z rokiem liturgicznym i zwyczajami; - rozwija umiejętność wypowiedzania się na tematy poruszane na zajęciach.
27. Kościół głosi tajemnicę zbawienia (Ukazanie prawdy o Jezusie	- cytuje, jakimi słowami Pan Bóg potwierdza posłannictwo Jezusa; - wyjaśnia, w czym wyraża się posłannictwo Jezusa.	- wyjaśnia związek sakramentów z prawdą objawioną ludziom podczas chrztu Pana Jezusa nad Jordanem; - wyjaśnia, dlaczego	- zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących życia i dzieła Jezusa Chrystusa; - wskazuje biblijne podstawy sakramentów; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym i innymi tekstami o

Mesjaszu)		uroczystość Chrztu Pana Jezusa wpisana jest w kalendarzu liturgicznym w okres Bożego Narodzenia.	charakterze religijnymi i własnymi zainteresowaniami; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.
28. Kościół wyznaje wiarę w Zbawiciela (Ukazanie zobowiązań wynikających z przyjścia na ziemię Jezusa Mesjasza)	– wymienia zobowiązania wynikające z wiary w Jezusa Mesjasza; - analizuje tekst Łk 2, 22-40.	– wyjaśnia związek uroczystości Bożego Narodzenia, Objawienia Pańskiego i Chrztu Pańskiego oraz święta Ofiarowania Pańskiego; – uzasadnia sens przychodzenia do kościoła w święto Ofiarowania Pańskiego ze świecami.	- wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego; - zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących życia Jezusa Chrystusa; - uczy się odbierać świadomie i refleksyjnie teksty biblijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; – integruje wydarzenia biblijne z rokiem liturgicznym i zwyczajami.
Rozdział V. WIELKI POST			
29. Oczekiwania i zobowiązania (Zapoznanie z przesłaniem biblijnej przypowieści o dobrym ojcu – Łk 15,11-32)	– potrafi opowiedzieć przypowieść o dobrym ojcu; – charakteryzuje postacie występujące w przypowieści.	– interpretuje przypowieść w kontekście relacji Pana Boga z człowiekiem; - argumentuje, co według niego najbardziej utrudnia nawiązanie zerwanych przez grzech relacji z Panem Bogiem.	- interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego; - dostrzega konsekwencje zła; - uczy się odbierać świadomie i refleksyjnie teksty biblijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; - prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury.
30. Gotowi wypełniać zobowiązania* (Ukazanie znaczenia Środy Popielcowej)	– wyjaśnia nazwę Środa Popielcowa; - wyjaśnia znaczenie naturalne i przenośne symboliki popiołu;	– wyjaśnia religijne znaczenie popiołu; – wyjaśnia sens obrzędu posypywania głów popiołem.	- odczytuje symbole i je interpretuje; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego.

31. Pościmy (Ukazanie religijnego sensu postu)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia formy zewnętrzne i wewnętrzne postu; - wyjaśnia religijne znaczenie postu. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady form postu zewnętrznego i wewnętrznego, które może podjąć uczeń klasy VI; - wyjaśnia różnice pomiędzy dietą i postem. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność porządkowania interesujących go wiadomości; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - rozumie wiarę jako zadanie; - podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła.
32. Udzielamy jałmużny (Ukazanie religijnego znaczenia jałmużny)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia formy jałmużny; - wyjaśnia sens jałmużny. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek jałmużny z okresem Wielkiego Postu; - odróżnia jałmużnę od działalności dobroczynnej; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność porządkowania interesujących go wiadomości; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.
33. Modlimy się (Ukazanie modlitwy jako czynu pokutnego)	<ul style="list-style-type: none"> - wie jakie warunki muszą być spełnione, by doszło do przebaczenia; - wie po co ludzie się modlą; - wymienia formy modlitwy; - wymienia przykłady modlitwy pokutnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że modlitwa jest czynem pokutnym; - wyjaśnia, dlaczego modlitwa umożliwia odnowienie przyjaźni z Panem Bogiem i ludźmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury. - pojmuje modlitwę jako podstawę życia chrześcijańskiego; - zna różne sposoby i rodzaje modlitwy; - rozumie wiarę jako zadanie; - rozwija umiejętność porządkowania interesujących go wiadomości; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.
34. Wracamy do Ojca* (Ukazanie części sakramentu pokuty i pojednania jako drogi chrześcijańskiego o nawrócenia)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia części sakramentu pokuty i pojednania; - wie, że wśród aktów penitenta żal za grzechy zajmuje pierwsze miejsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie poszczególnych części sakramentu pokuty i pojednania; - charakteryzuje drogę chrześcijańskiego nawrócenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania; - uczy się odbierać świadomie i refleksyjnie teksty biblijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; - rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym; - prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury.

Rozdział VI. TRIDUUM PASCHALNE

<p>35. Ofiara Wieczernika (Ukazanie znaczenia Ostatniej Wieczerzy)</p>	<p>- wyjaśnia co świadczy o tym, że wydarzenia, które ludzie świętują, są ważne; - wyjaśnia cel opowiadania o Ostatniej Wieczerzy z Listu do Koryntian (1 Kor 11, 23-26).</p>	<p>- wyjaśnia związek Ostatniej Wieczerzy z sakramentami Eucharystii i święceń; - wyjaśnia, co znaczy, że udział w Eucharystii wymaga od wierzących odpowiedniej postawy życiowej.</p>	<p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnym; - wskazuje biblijne podstawy sakramentów; - interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego.</p>
<p>36. Udział w uczcie Jezusa (Ukazanie znaczenia Wielkiego Czwartku)</p>	<p>- wiec co to jest świętowanie indywidualne i społeczne; - uzasadnia nazwę Wielki Czwartek.</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego Eucharystia w Wielki Czwartek nazywana jest Mszą Świętą Wieczerzy Pańskiej; - wyjaśnia związek wydarzeń z życia Pana Jezusa z liturgią Wielkiego Czwartku.</p>	<p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - integruje wydarzenia biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym.</p>
<p>37. Ofiara Krzyża (Ukazanie tajemnicy wydarzeń Wielkiego Piątku)</p>	<p>- wymienia kolejne stacje drogi krzyżowej; - wymienia części liturgii Wielkiego Piątku.</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego Wielki Piątek nie jest dla chrześcijan dniem smutku, porażki i beznadziei; - wyjaśnia analogię pomiędzy wydarzeniami z drogi krzyżowej Jezusa i liturgią Wielkiego Piątku (wyjaśnia symbolikę poszczególnych części liturgii).</p>	<p>- kształtuje chrześcijańską hierarchię wartości; - prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury oraz wobec różnych sytuacji życiowych; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - referuje wydarzenia biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła; - integruje wydarzenia biblijne z liturgią; - zna symbolikę liturgiczną, zwłaszcza Eucharystii.</p>
<p>38. Tajemnica cierpienia i śmierci* (Ukazanie religijnego znaczenia cierpienia i śmierci człowieka)</p>	<p>- uzasadnia, że Pan Jezus przez swoją mękę, śmierć i Zmartwychwstanie nadał ludzkiemu cierpieniu i umieraniu znaczenie zbawcze; - podaje znaczenie wyrazu „wiatyk”.</p>	<p>- wyjaśnia związek pomiędzy cierpieniem i śmiercią Pana Jezusa i cierpieniem oraz umieraniem ludzi; - formułuje modlitwę za cierpiących lub umierających.</p>	<p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - przejawia refleksyjną postawę wobec różnych sytuacji życiowych; - rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania; - kształtuje chrześcijańską hierarchię wartości; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - integruje wydarzenia biblijne z liturgią;</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów; - formułuje modlitwy własnymi słowami.
39. Tryumf Krzyża (Ukazanie Zmartwychwstania Pana Jezusa jako wydarzenia nadającego nowy sens życia)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze części liturgii Wigilii Paschalnej; - wyjaśnia, dlaczego liturgia Wigilii Paschalnej kończy się uroczystą procesją rezurekcyjną. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia symbolikę ognia i wody; - uzasadnia obecność w liturgii Wigilii Paschalnej obrzędu odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - referuje wydarzenia biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła; - posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje; - integruje wydarzenia biblijne z liturgią.
40. Świętowanie Zmartwychwstania Jezusa* (Ukazanie religijnego znaczenia zwyczajów wielkanocnych)	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie święcą pokarmy na stół wielkanocny; - wyjaśnia religijne znaczenie symboliki pokarmów przynoszonych do święcenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia wydarzenia ze Starego Testamentu, do których nawiązują zwyczaje wielkanocne; - podaje czego chrześcijanie powinni sobie życzyć, dzieląc się poświęconym jajkiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje; - referuje wydarzenia biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła; - integruje wydarzenia biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym i zwyczajami.
VII. OKRES WIELKANOCNY			
41. Pan Zwycięzca (Ukazanie istoty wiary w Zmartwychwstanie Jezusa)	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje słowa Pana Jezusa: „Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” (J 20, 29); - przygotowuje szkic obrazu do współczesnej wystawy pod tytułem: „Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy udziałem w sakramentach Kościoła i obietnicą Pana Jezusa: „Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” (J 20, 29); - wyjaśnia, co dla chrześcijan znaczy wyznanie Tomasza: „Pan mój i Bóg mój!”. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących życia i dzieła Jezusa Chrystusa; - interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego; - rozumie wiarę jako dar i zadanie; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.

<p>42. Pan miłosierdzia* (Ukazanie prawdy o miłosierdziu Bożym)</p>	<p>– charakteryzuje przymiot Pana Boga, jakim jest miłosierdzie; - wie, w jaki sposób odmawia się Koronkę do Miłosierdzia Bożego.</p>	<p>- wymienia przejawy miłosierdzia Bożego; – wyjaśnia związek tajemnicy Bożego miłosierdzia ze Zmartwychwstaniem Pana Jezusa.</p>	<p>- rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - rozwija sprawność uważnego słuchania tekstów; - rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i piśmie na tematy poruszane na zajęciach.</p>
<p>43. Dobry Pasterz (Ukazanie istoty misji Jezusa kontynuowanej w Kościele)</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem; – wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus Dobry Pasterz prowadzi wiaryzących przez sakramenty Kościoła.</p>	<p>– uzasadnia, że Pana Jezusa możemy nazywać Dobrym Pasterzem; - układa własną modlitwę dziękczynną za pasterzy Kościoła.</p>	<p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących życia i dzieła Jezusa Chrystusa; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim; – formułuje modlitwy tekstami biblijnymi i własnymi słowami; – rozwija poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła.</p>
<p>44. Pan wszechświata* (Ukazanie Jezusowych obietnic dotyczących życia wiecznego)</p>	<p>– cytuje obietnice Pana Jezusa dotyczące życia wiecznego; – wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy wiarą we Wniebowstąpienie Pana Jezusa i wiarą w życie wieczne.</p>	<p>– wyjaśnia gesty z obrzędu pogrzebu; - wyjaśnia, dlaczego modlitwy pogrzebowe są pełne nadziei.</p>	<p>- zna przesłanie wybranych fragmentów biblijnych dotyczących dzieła Jezusa Chrystusa; – odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania; - pojmuje Słowo Boże jako odpowiedź na ludzkie pytania; – integruje wydarzenia biblijne z liturgią; – wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła.</p>
<p>45. Dawca nowego życia (Ukazanie prawdy wiary o obecności i działaniu Ducha Świętego w Kościele)</p>	<p>– wyjaśnia, w czym wyraża się działanie Ducha Świętego w sakramentach chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania; – wyjaśnia, dlaczego uroczystość Zesłania Ducha Świętego nazywana jest „Zielone Święta”.</p>	<p>– wymienia gesty towarzyszące sprawowaniu sakramentów Kościoła; - wyjaśnia, dlaczego ze świętowaniem uroczystości Zesłania Ducha Świętego związane są zwyczaje i obrzędy ludowe.</p>	<p>– opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele ; – rozumie czynności wykonywane podczas sakramentów; – integruje wydarzenia biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym i zwyczajami; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.</p>

VIII. OKRES W CIĄGU ROKU

<p>46. Obdarowani dla wspólnoty (Ukazanie znaczenia charyzmatów w Kościele)</p>	<p>- wyjaśnia dlaczego wierzący nie powinien planować swojej przyszłości tylko w oparciu o własne siły; - uzasadnia, że miłość jest największym charyzmatem.</p>	<p>- wyjaśnia, czym różnią się charyzmaty od talentów; - wyjaśnia, dlaczego charyzmaty należy przyjmować z wdzięcznością.</p>	<p>- rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnymi; - wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła.</p>
<p>47. Zobowiązani do dojrzałości (Ukazanie ważności sakramentu bierzmowania w życiu chrześcijanina)</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla jego osobistego rozwoju i rozwoju wspólnoty Kościoła; - ilustruje, w jaki sposób może czynić „swoją świat” Bożym światem w rodzinie, w szkole i wśród rówieśników.</p>	<p>- wyjaśnia, co to znaczy czynić „swoją świat” Bożym światem; - uzasadnia potrzebę przygotowania się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.</p>	<p>- rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot (Kościoł); - angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny; - odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu; - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego; - opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i w świecie; - rozwija umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim.</p>
<p>48. Powierzeni Matce* (Zapoznanie z tytułem Maryi Matki Kościoła)</p>	<p>- wkleja obrazek Maryi, który najbardziej mu uświadamia, że Maryja jest Matką Kościoła; - opowiada wydarzenie biblijne, które ukazuje, że Maryja jest matką.</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego Maryję nazywamy Matką Kościoła; - uzasadnia związek tytułu Matka Kościoła z wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego.</p>	<p>- uczy się odbierać świadomie i refleksyjnie teksty biblijne; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnymi; - integruje wydarzenia biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym.</p>
<p>49. Zjednoczeni miłością Trójcy</p>	<p>- wymienia Osoby Trójcy Przenajświętszej;</p>	<p>- uzasadnia, że prawda o Trójcy Świętej jest tajemnicą</p>	<p>- referuje wydarzenia odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła;</p>

<p>Świętej (Przedstawienie tajemnicy Trójcy Przenajświętszej)</p>	<p>– wyjaśnia, co jest treścią wiary w Trójcę Świętą.</p>	<p>wiary; – wyjaśnia, dlaczego Kościół obchodzi Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.</p>	<p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania; – integruje wydarzenia biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym.</p>
<p>50. Zatraskani o wiarę (Zapoznanie z ideą procesji jako formy kultu Bożego)</p>	<p>- opisuje przebieg i znaczenie procesji Bożego Ciała; – wymienia cechy procesji.</p>	<p>– uzasadnia religijny charakter procesji; – wyjaśnia, dlaczego procesja Bożego Ciała jest ściśle związana z Mszą Świętą.</p>	<p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - rozumie wiarę jako zadanie; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim.</p>
<p>51. Przemienieni przez Boga (Ukazanie Kościoła świętującego swoją wiarę)</p>	<p>– wymienia trzy główne czasy roku liturgicznego; – przyporządkowuje okresy, święta i uroczystości do poszczególnych czasów liturgicznych.</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Eucharystia jest centrum życia Kościoła; - argumentuje dlaczego nie ma „wakacji” od Pana Boga.</p>	<p>- rozwija umiejętność porządkowania interesujących go wiadomości; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach; - rozumie wiarę jako zadanie; – wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim.</p>

KLASA 7

Temat	Wymagania		Treści Podstawy programowej
	podstawowe Uczeń:	ponadpodstawowe Uczeń:	
Rozdział I. BÓG NA LUDZKICH DROGACH			
1. Na dobry początek (Ukazanie znaczenia słowa Bożego w życiu człowieka)	- definiuje pojęcie <i>homo viator</i> ; - wyjaśnia potrzebę autorytetu w osiągnięciu dojrzałości.	- uzasadnia, że słowo Boże jest „przewodnikiem” w procesie dorastania; - interpretuje biblijne opowiadanie z Emaus (Łk 24, 13-35) w kontekście rozpoczynania nowego etapu życia.	Uczeń: - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek.
2. Rozterki gimnazjalisty (Ukazanie pytań egzystencjalnych jako fundamentalnych dla człowieka)	- wie, że najważniejszym pragnieniem człowieka jest wiedzieć, kim jest, po co żyje i dokąd zmierza; - uzasadnia, że sensu życia nie może ograniczać do doczesności.	- wyjaśnia, na czym polega według Pana Jezusa sens ludzkiego życia; - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin zaprasza Pana Jezusa do swojego życia.	- dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek.
3. Drogi i bezdroża (Ukazanie, że bez Boga człowiek nie może osiągnąć pełni szczęścia)	- charakteryzuje pojęcie szczęścia w rozumieniu Ewangelii; - rozróżnia szczęście naturalne i szczęście zaproponowane przez Jezusa.	- wie jaką receptę na szczęście proponują człowiekowi filozofowie; - uzasadnia, że prawdziwie szczęśliwym można być tylko z Jezusem.	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek.
4. Boże wypowiedzi (Ukazanie, że	- wie, że Biblia jest dla chrześcijan księgą świętą; - interpretuje biblijne znaczenie	- wyjaśnić, na jakiego rodzaju pytania człowiek może znaleźć odpowiedź w Biblii;	- ukazuje trudności w wierze oraz sposoby ich przewycięzania; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do

treści zawarte w Piśmie Świętym mogą być odpowiedzią na pytania o sens życia)	pojęć „Alfa i Omega”.	- uzasadnia, że objawiony W Biblii sens ludzkiego życia jest ściśle związany z osobą Jezusa Chrystusa.	relacji Bóg – człowiek.
5. Odczytywanie sensu Biblii (Zapoznanie z Biblią jako księgą Bożego objawienia)	- wie, gdzie i kiedy spotykamy się z Biblią; - wie, w jaki sposób traktować tę Księgę; - definiuje pojęcie „natchnienia Bożego”.	- uzasadnia, że Biblia jest księgą świętą; - rozróżnia treść Biblii i formę jej przekazu; - uzasadnia dlaczego Biblii nie można wyjaśniać „literalnie”.	- opisuje proces formowania się ksiąg biblijnych; - uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych.
6. Biblia na polskiej ziemi (Zapoznanie z tłumaczeniami Biblii)	- wymienia najbardziej znane przekłady Pisma Świętego na język polski; - interpretuje sentencję świętego Hieronima: „Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa”.	- wyjaśnia, dlaczego wierzący powinien czytać Pismo Święte; - uzasadnia, dlaczego Kościół troszczy się o rozpowszechnianie Biblii.	- przedstawia sposoby obecności Chrystusa w liturgii; - uzasadnia wartość modlitewnej i samodzielnej lektury Biblii.
7. Życie słowem Bożym (Zapoznanie ze znaczeniem słowa Bożego w życiu chrześcijanina)	- uzasadnia, że słowo Boże jest drogowskazem w życiu ludzi; - wyjaśnia znaczenie słowa Bożego w osiąganiu dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej.	- ilustruje przykładami z życia św. Stanisława Kostki twierdzenie, że słowo Boże przemienia ludzkie myślenie i działanie; - uzasadnia jak rozumienie Pisma Świętego może służyć w rozwiązywaniu konfliktów gimnazjalisty z rodzicami.	- uzasadnia wartość modlitewnej i samodzielnej lektury Biblii; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - charakteryzuje istotę kultu świętych.

Rozdział II. SŁOWO BOGA DO CZŁOWIEKA

8A. Przed początkiem	- potrafi interpretować ilustracje z podręcznika dotyczące	- interpretuje tekst biblijny Kol 1, 13-20;	- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych;
-----------------------------	--	---	--

<p>świata (Zapoznanie z tajemnicą wiary o pierwszeństwie Jezusa Chrystusa w odniesieniu do świata i Kościoła)</p>	<p>wszechświata; - wyjaśnia rolę Jezusa Chrystusa w Bożym dziele stworzenia.</p>	<p>- uzasadnia, że jednostronne teorie nie zaspokajają potrzeby człowieka dotyczącej poznania początków świata.</p>	<p>- dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami (...) Nowego Testamentu; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia.</p>
<p>8. Prawda o początku (Ukazanie ludzkich poszukiwań dotyczących odpowiedzi na pytanie o „początki”)</p>	<p>- wie, że człowiek na różne sposoby formułuje swoje wyobrażenie o pochodzeniu świata; - potrafi odnaleźć wspólną myśl dotyczącą początków świata łączącą teksty różnych gatunków literackich.</p>	<p>- uzasadnia pierwszeństwo Jezusa w stosunku do świata; - wyjaśnia znaczenie teologii dla poszukiwań odpowiedzi na pytanie o początek świata.</p>	<p>- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - wyjaśnia pozorną konfliktu nauki i wiary; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg - człowiek.</p>
<p>9. Bóg o stworzeniu świata (Zapoznanie z teologią biblijnego opowiadania o stworzeniu świata)</p>	<p>- uzasadnia cel biblijnego opowiadania o stworzeniu świata; - wyjaśnia, dlaczego Boga Stwórcę możemy nazwać „artystą”.</p>	<p>- interpretuje biblijne opowiadanie o stworzeniu świata; - opisuje jak wygląda analiza tekstu literackiego.</p>	<p>- wyjaśnia pozorną konfliktu nauki i wiary; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek.</p>
<p>10. Bóg o stworzeniu człowieka (Zapoznanie z teologią biblijnych opowiadań o stworzeniu człowieka)</p>	<p>- wie, że mityczne przekazy o pochodzeniu człowieka wyjaśniają, że jest on ze swej natury zły; - wyjaśnia, co znaczy, że człowiek został stworzony na Boży obraz i podobieństwo.</p>	<p>- wyjaśnia różnicę w postrzeganiu człowieka przez mity i opowiadania biblijne; - interpretuje biblijne obrazy stworzenia człowieka.</p>	<p>- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje relację Bóg - człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg-człowiek; - uzasadnia świętość życia ludzkiego.</p>
<p>11. Człowiek</p>	<p>- wyjaśnia istotę grzechu</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie chrztu</p>	<p>- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych</p>

<p>wobec Boga (Zapoznanie z prawdą o grzechu pierworodnym)</p>	<p>pierworodnego; - wymienia skutki grzechu pierworodnego;</p>	<p>dla człowieka dotkniętego grzechem pierworodnym; - interpretuje biblijne obrazy wyjaśniające istotę grzechu pierworodnego.</p>	<p>fragmentów biblijnych; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu.</p>
<p>12. Zło w świecie (Ukazanie, że każde zło jest skutkiem grzechu)</p>	<p>- uzasadnia, że grzech ma nie tylko charakter indywidualny, ale i społeczny; - wie, że utracone na skutek grzechu szczęście Pan Bóg przywrócił ludziom w przymierzu zawartym przez Jezusa Chrystusa na krzyżu.</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego Pan Bóg zawierał z ludźmi przymierza; - ilustruje społeczny charakter grzechu, korzystając z przesłania opowiadań biblijnych.</p>	<p>- charakteryzuje relację Bóg - człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - uzasadnia świętość życia ludzkiego; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu.</p>
<p>13. Utracona szansa (Zapoznanie ze skutkami nadużycia wolności)</p>	<p>- wie czym jest wolność i po co jest potrzebna człowiekowi; - wymienia skutki odwrócenia się człowieka od Boga.</p>	<p>- uzasadnia potrzebę respektowania Bożego daru wolności; - wyjaśnia, dlaczego Pan Bóg nie ustrzegł człowieka przed grzechem.</p>	<p>- charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu.</p>
<p>14. Boża obietnica (Zapoznanie z treścią protoewangelii)</p>	<p>- wie, że Pan Bóg nie pozostawia człowieka w sytuacji grzechu; - wyjaśnia, dlaczego tekst Rdz 3,15 nazywany jest przez chrześcijan protoewangelią.</p>	<p>- interpretuje symbole występujące w protoewangelii; - interpretuje treść protoewangelii w kontekście życia gimnazjalisty.</p>	<p>- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu.</p>
<p>15. Stwórca i stworzenie (Zapoznanie z chrześcijańskim rozumieniem odpowiedzialności i za świat)</p>	<p>- wymienia sposoby ponoszenia odpowiedzialności za świat wynikające z wiary w Boga Stwórcę; - uzasadnia słuszność działań ekologicznych.</p>	<p>- wyjaśnia, że życie moralne jest wyrazem odpowiedzialności za świat stworzony przez Boga; - wyjaśnia znaczenie życia religijnego dla rozwoju poczucia odpowiedzialności</p>	<p>- charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg - człowiek; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu.</p>

stworzony przez Boga)		za świat.	
16. Podarowana nadzieja (Zapoznanie z teologią Adwentu)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że Adwent uświadamia ludziom prawdę, że życie jest czuwaniem, oczekiwaniem na powtórne przyjście na ziemię Pana Jezusa; - wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy stworzeniem, grzechem pierwszych ludzi, protoewangelią i Adwentem. 	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie tekstu przemówienia Jana Pawła II na Jasnej Górze 14.08.1991 r. wyjaśnia, co to znaczy „czuwać” w jego codziennym życiu; - interpretuje opowiadania biblijne z Księgi Rodzaju w kontekście przyjścia na ziemię Jezusa Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu.
Rozdział III. SŁOWO BOGA PROWADZI DO CZŁOWIEKA			
17A. Bóg kieruje dziejami świata (Zapoznanie z tajemnicą wiary o działaniu Pana Boga w dziejach świata i człowieka)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia, za co człowiek powinien dziękować Panu Bogu; - wyjaśnia, co to znaczy, że wydarzenie Jezusa zmieniło dzieje świata i człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to znaczy, że Pan Bóg ma plan zbawienia dla każdego człowieka; - analizuje tekst Ef 1, 3-14. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami (...) Nowego Testamentu; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek.
17. Owoce posłuszeństwa (Ukazanie troski Pana Boga o ludzi na przykładzie życia patriarchów)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że potomków Abrahama nazywamy patriarchami; - wyjaśnia, dlaczego święty Mateusz rozpoczyna rodowód Pana Jezusa od Abrahama. 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada wydarzenia z życia patriarchów świadczące o wierze i zaufaniu Panu Bogu; - wymienia znaki wskazujące na obecność i działanie Pana Boga w historii ludzkości. 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się podstawowymi określeniami historii zbawienia; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentowych; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do

			<p>relacji Bóg-człowiek;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - ukazuje trudności w wierze oraz sposoby ich przezwyciężania.
<p>18. W drodze do wolności (Ukazanie wyzwalającej obecności Pana Boga w historii ludzi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że Pan Bóg działa w historii przez ludzi; - charakteryzuje sposoby działania Pana Boga w historii ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego synonimem „nawrócenia” jest „wyzwolenie”; - uzasadnia zbawczy wymiar działania Pana Boga w historii ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się podstawowymi określeniami historii zbawienia; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentowych; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu.
<p>19. Obietnica królestwa (Ukazanie idei mesjańskiego królestwa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia osoby, przez które Pan Bóg działał w czasach sędziów i królów dla dobra Izraela; - interpretuje wyrażenie: „Jezus – Syn Dawida”. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Boże obietnice ostatecznie spełnią się przy powtórnym przyjściu Mesjasza; - wyjaśnia znaczenie „czasów królewskich” Izraela dla chrześcijan. 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się podstawowymi określeniami historii zbawienia; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentowych; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg-człowiek.
<p>20. W służbie Bogu (Zapoznanie z religijnym posłannictwem starotestamentalnych proroków)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia religijne znaczenie pojęcia „prorok”; - wymienia, do czego wzywa Pan Bóg za pośrednictwem proroków. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym może polegać bałwochwalstwo dzisiaj oraz jak Pan Bóg pomaga ludziom ustrzec się przed nim; - uzasadnia udział ochrzczonych w misji 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się podstawowymi określeniami historii zbawienia; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentowych;

		prorockiej.	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu; - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - analizuje wpływ zabobonu, bałwochwalstwa; wróżbiarstwa, magii na budowanie właściwych relacji między Bogiem a człowiekiem.
21. Bóg jedyny (Ukazanie prawdy o Bogu żywym i jedynym, który domaga się od ludzi wierności)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że postawa męczenników machabejskich świadczy o wierze w jedynego Boga, którego uznają za swego opiekuna i jedynego sędziego ludzkich grzechów; - wyjaśnia, dlaczego opowiadanie o męczeństwie Machabeuszy wypełnione jest nadzieją. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Pan Bóg nie skazuje ludzi na śmierć męczeńską, ale domaga się od nich wierności; - wyjaśnia, z czego wynika obowiązek dochowania wierności Panu Bogu. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentowych; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego [...] Testamentu; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek.
22. Spełnione obietnice (Zapoznanie z postacią i posłannictwem Jana Chrzciciela)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że Pan Bóg przez wydarzenia Starego Testamentu, poczynszy od Abrahama, składał ludziom obietnice i przygotowywał ich na przyjęcie Mesjasza; - uzasadnia, że wiara jest warunkiem udziału człowieka w mesjańskiej obietnicy Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst Mt 11, 11; - wyjaśnia różnice w wypowiedziach proroków i Jana Chrzciciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentowych; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek. - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.

IV. SŁOWO STAŁO SIĘ CIAŁEM

<p>23A. Bóg przemienia historię świata (Ukazanie prawdy o Wcieleniu Jezusa jako wydarzenia, przez które Pan Bóg najpełniej objawił się ludziom)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że Jezus przyszedł do ludzi w konkretnym momencie dziejów; - uzasadnia, że przyjście na świat Jezusa jest najpełniejszym sposobem objawienia się ludziom Pana Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że sakramenty Kościoła są znakiem spotkania się człowieka z Bogiem; - wyjaśnia pojęcia teologiczne występujące w tekście Hbr 1, 1-4. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje relację Bóg–człowiek; - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów.
<p>23. Dobra Nowina o zbawieniu (Ukazanie prawdy o wypełnieniu Bożych obietnic zbawienia w Jezusie Chrystusie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że wraz z narodzinami Jezusa Chrystusa nastąpiło spełnienie się Bożej obietnicy zbawienia; - wyjaśnia, że Ewangelisci na cztery różne sposoby przedstawili jedną prawdę o zbawieniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnice pomiędzy pojęciami: „Ewangelia” i „Ewangelie”; - wymienia etapy formowania się Ewangelii. 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje specyfikę i orędzie poszczególnych Ewangelii; - posługuje się podstawowymi określeniami historii zbawienia.
<p>24. Tajemnica Jezusa Chrystusa (Zapoznanie z tajemnicą wiary w bóstwo i człowieczeństwo Jezusa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że do zrozumienia tajemnicy Jezusa konieczna jest wiara; - uzasadnia, że Jezus jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje wydarzenia z dzieciństwa Jezusa, w których tylko dzięki wierze można rozpoznać w Jezusie prawdziwego Boga i prawdziwego człowieka; - wymienia pozachrześcijańskie źródła potwierdzające historyczność Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje starożytne świadectwa biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie na temat historyczności Jezusa; - ukazuje związek między chrześcijaństwem i dziedzictwem świata antycznego; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami (...) Nowego Testamentu; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek.
<p>25. Posłannictwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie tekstów biblijnych J 1, 26-34 i Mk 1, 4-11 wie, jaką 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób zostało potwierdzone 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych;

<p>Jezusa (Zapoznanie z posłannictwem Jezusa)</p>	<p>wspólną prawdę przekazują oba biblijne opowiadania; - charakteryzuje posłannictwo Jezusa.</p>	<p>mesjańskie posłannictwo Jezusa; - interpretuje zbawcze posłannictwo Jezusa w kontekście przyjmowanych sakramentów świętych.</p>	<p>– przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; – charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów.</p>
<p>26. Wierność Ojcu (Ukazanie posłuszeństwa i wierności Bogu jako drogi wypełniania mesjańskiego posłannictwa Jezusa)</p>	<p>- definiuje pojęcia „pokusa”; - uzasadnia zagrożenia wynikające z ulegania pokusom.</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego posłuszeństwo i wierność Bogu są wyrazem wolności człowieka; - interpretuje pokusy z biblijnego opowiadania o kuszeniu Jezusa.</p>	<p>- dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; – charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek; – przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym.</p>
<p>27. Spory wokół Jezusa (Zapoznanie z postawami ludzi wobec Jezusa)</p>	<p>- wie, że posłannictwo Jezusa nie polega na rozwiązywaniu za ludzi codziennych problemów; - uzasadnia, że jedyną drogą przyjęcia posłannictwa Mesjasza jest wiara.</p>	<p>- wyjaśnia przyczyny przyjęcia bądź odrzucenia posłannictwa Mesjasza; - wyjaśnia, z czego wynika odrzucenie przez ludzi posłannictwa Mesjasza.</p>	<p>– charakteryzuje relację Bóg –człowiek; – charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek; – przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka.</p>
<p>28. Nauczyciel i uczniowie (Zapoznanie z celem relacji: Jezus Nauczyciel – uczniowie/wierzący)</p>	<p>- wie, że Jezus zaprasza ludzi do udziału w Jego mesjańskim posłannictwie; - interpretuje słowa Jezusa: „pójdźcie za Mną, a sprawię, że staniecie się rybakami ludzi”.</p>	<p>- uzasadnia potrzebę powołania do szczególnej służby Jezusowi w Kościele; - wyjaśnia związki pomiędzy realizacją życiowego powołania a uczestnictwem w posłannictwie Jezusa.</p>	<p>- dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; – dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami (...) Nowego Testamentu; – przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; – charakteryzuje relację Bóg –człowiek.</p>
<p>29. Wiara nad wszystko (Zapoznanie z warunkami</p>	<p>- wie, że Jezus przez swoje słowa i czyny obwieszcza ludziom nastanie czasów mesjańskich; - wyjaśnia, że czyny i słowa</p>	<p>- wyjaśnia związek wiary I przyniesionego ludziom przez Jezusa królestwa Bożego; - uzasadnia potrzebę wiary</p>	<p>- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; – charakteryzuje relację Bóg –człowiek; – charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do</p>

uczestnictwa w mesjańskim posłannictwie Jezusa)	Jezusa można zrozumieć tylko dzięki wierze.	w życiu człowieka.	relacji Bóg– człowiek; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka.
Rozdział V. WYPEŁNIENIE ZBAWCZYCH OBIETNIC			
30A. Droga do zwycięstwa (Zapoznanie z teologią hymnu św. Pawła – Flp 2, 6-11)	- wie, że Święty Paweł chcąc podkreślić wielkość zbawczego dzieła Jezusa Chrystusa, posłużył się formą hymnu (Flp 2, 6-11); - na podstawie Flp 2, 6-11 charakteryzuje Jezusową drogę do zwycięstwa.	- wyjaśnia, dlaczego św. Paweł nazywa Jezusa PANEM; - uzasadnia, dlaczego św. Paweł charakteryzuje zwycięstwo Jezusa, posługując się przeciwieństwami.	- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek.
30. Znak dla wierzących (Zapoznanie z teologicznym znaczeniem biblijnego opowiadania o przemienieniu Jezusa na górze)	- wie, że Mojżesz i Eliasz reprezentują obietnice Boga wypełnione przez Jezusa; - wyjaśnia związek słów Boga wypowiedzianych przy chrzcie Jezusa w Jordanie oraz przy Jego przemienieniu na górze.	- interpretuje znaczenie przemienienia Jezusa na górze; - wyjaśnia związek przemienienia Jezusa i Jego zmartwychwstania.	- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym.
31. Warunek zwycięstwa (Zapoznanie z Jezusowym wyjaśnieniem sensu Jego cierpienia i śmierci na krzyżu)	- wymienia powody, dla których Jezus przyjął cierpienie i śmierć; - uzasadnia, że męka i śmierć Jezusa na krzyżu są drogą do ostatecznego zwycięstwa nad złem.	- uzasadnia sensowność Jezusowej męki i śmierci krzyżowej; - opisuje, jakie zadania wynikają dla gimnazjalisty z odkrycia sensu męki i śmierci Jezusa.	- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek; - dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością.

32. Hosanna! (Zapoznanie z teologią Niedzieli Palmowej)	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związki pomiędzy historycznym wjazdem Jezusa do Jerozolimy i obchodami Niedzieli Palmowej; - uzasadnić konieczność wiary w odkrywaniu tajemnicy Mesjasza. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje symbolikę palmy w perspektywie wiary w Jezusa zmartwychwstałego; - opisuje do odnoszenia jakiego zwycięstwa zobowiązuje nas wiara w Jezusa Zmartwychwstałego. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek.
33. Najważniejsze dni (Zapoznanie z teologią wydarzeń Wielkiego Tygodnia)	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada najważniejsze wydarzenia z życia Jezusa (czas Wielkiego Tygodnia); - wyjaśnia, dlaczego wydarzenia od wjazdu Jezusa do Jerozolimy po Zmartwychwstanie nazywany wydarzeniami Wielkiego Tygodnia. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje istotę zwycięstwa Jezusa; - uzasadnia potrzebę wiary w rozumieniu zwycięstwa Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z (...) Odkupienia; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek; - dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka.
34. Czas zadumy (Zapoznanie z teologią Wielkiego Postu)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co znaczy obrzęd posypania głów popiołem; - definiuje pojęcia: modlitwa, post, jałmużna. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę praktykowania czynów pokutnych; - wyjaśnia związek czynów pokutnych z okresem liturgicznym Wielkiego Postu. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu.
35. Moje rekolekcje... (Zapoznanie z ideą i celami rekolekcji)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym są rekolekcje; - interpretuje Jezusowe zaproszenie: „Zacheuszu, zejdź prędko, albowiem dziś muszę się zatrzymać w twoim domu” (Łk 19,5). 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia sensowność udziału w rekolekcjach; - wyjaśnia znaczenie rekolekcji dla rozwoju osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje relację Bóg –człowiek.
36. Święto mojego zbawienia (Ukazanie Triduum)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że wydarzenia męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Kościół świętuje co roku; - wyjaśnia, dlaczego ludzie świętują. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność uczestniczenia w obchodach liturgii Triduum Paschalnego; - interpretuje związek wydarzeń z życia Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym;

Paschalnego jako świętowania najważniejszych wydarzeń zbawczych)		i charakterystycznych akcentów występujących w iturgii Triduum Paschalnego.	- uzasadnia religijny wymiar Wielkanocy.
37. Zwycięstwo (Zapoznanie z prawdą wiary w zmartwychwstanie)	- wie, co wyrażają symbole – cisza i organy, dzwonki; - wymienia (2-3) świadectwa potwierdzające zmartwychwstanie Jezusa.	- wyjaśnia, że zmartwychwstanie Jezusa stanowi fundament wiary w zmartwychwstanie człowieka; - interpretuje biblijne opowiadania o zmartwychwstaniu Jezusa.	- przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z (...) Odkupienia; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek.
Rozdział VI. SŁOWO BOŻE ROZPRZESTRZENIA SIĘ			
38A. Zasady życia chrześcijańskiego (Zapoznanie z zasadami życia uczniów Jezusa)	- wie, że Pan Jezus troszczy się o wszystkich ludzi; - wymienia, co powinno wyróżniać życie uczniów Jezusa.	- wyjaśnia, dlaczego jest możliwe życie według zasad podanych przez Jezusa; - uzasadnia aktualność Jezusowych zasad życia.	- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego.
38. Narodziny Kościoła (Ukazanie wydarzenia Zesłania Ducha Świętego)	- wie, że Zesłanie Ducha Świętego rozpoczyna działalność Kościoła; - wyjaśnia znaczenie Kościoła dla ludzi.	- interpretuje symbole Ducha Świętego występujące w księgach Nowego Testamentu; - uzasadnia różnicę między Kościołem a innymi wspólnotami i instytucjami.	- opisuje na podstawie tekstów biblijnych etapy powstawania Kościoła; - określa sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele.

39. Matka Kościoła (Ukazanie Maryi jako Matki Kościoła)	- wyjaśnia, czemu służą relacje Maryi z Bogiem i ludźmi; - wyjaśnia, dlaczego święto Maryi Matki Kościoła obchodzimy w poniedziałek po niedzieli Zesłania Ducha Świętego.	- wymienia przykłady wezwań z Litanii loretańskiej ilustrujące relacje Maryi z Bogiem i ludźmi; - uzasadnia, że Maryję możemy nazywać Matką Kościoła.	- charakteryzuje istotę kultu Maryi.
40. Wspólnota Kościoła (Zapoznanie ze specyfiką życia wspólnoty Kościoła)	- na podstawie tekstu Dz 2,42-47 wymienia charakterystyczne elementy kształtujące wspólnotę Kościoła; - uzasadnia konieczność Eucharystii dla budowania wspólnoty Kościoła.	- opisuje związek uczestnictwa w Eucharystii z pełnieniem czynów miłości; - wskazuje postaci z historii, które żyły zgodnie z zasadami wspólnoty Kościoła.	- opisuje Kościół poprzez jego przymioty, wykorzystując wiedzę historyczną i opierając się na wybranych tekstach biblijnych; - uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym.
41. Wierni Jezusowi i Kościołowi (Zapoznanie z ideą męczeństwa)	- wie, że prześladowania chrześcijan są wyrazem przeciwstawiania się ludzi planom Bożym – próbą oddzielenia człowieka od Boga; - wyjaśnia specyfikę męczeństwa.	- wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy pojęciami: męczeństwo, prześladowanie, świadectwo; - uzasadnia konieczność stawania w obronie wiary.	- wskazuje źródła odnoszące się do początków chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowań chrześcijan; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością.
42. Kryzysy w Kościele (Zapoznanie z przyczynami rozłamów w Kościele)	- wie, że do pierwszych nieporozumień wśród chrześcijan dochodziło już w czasach apostoelskich; - wymienia źródła rozłamów w Kościele.	- uzasadnia, że osobiste niesnaski między chrześcijanami nie dotyczą samych zainteresowanych; - wyjaśnia ideę ruchu ekumenicznego.	- prezentuje przyczyny i przebieg schizmy wschodniej; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym; - ocenia na podstawie wybranych tekstów źródłowych oraz współczesnych dokumentów Kościoła okoliczności powstania i działalność Inkwizycji; - wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu.
43. Reformy w Kościele (Zapoznanie z działalnością ludzi okresu średniowiecza na rzecz rozwoju)	- wie, że średniowiecze jest przykładem ścisłego związku chrześcijaństwa i kultury; - wymieni kilka postaci średniowiecza, które można nazwać inspiratorami odczytywania posłannictwa	- uzasadnia na przykładzie średniowiecznej działalności reformatorów troskę Kościoła o rozwój duchowy i materialny człowieka; - wyjaśnia znaczenie harmonii pomiędzy wiarą i rozumem dla	- charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła; - wskazuje aktualność idei benedyktyńskiej i franciszkańskiej; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu

duchowego i materialnego człowieka)	Jezusa.	rozwoju człowieka.	historycznym. - wyjaśnia pozornosc konfliktu wiary i nauki; - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury.
44. Kościół w Polsce (Zapoznanie udziałem Polaków w kształtowaniu chrześcijańskiej kultury)	- wie, że Kościół w Polsce w okresie średniowiecza odczytywał posłannictwo Jezusa poprzez działalność władców, królów, świętych, ludzi nauki i sztuki; - wymienia kilka postaci polskiego średniowiecza, które można nazwać inspiratorami odczytywania posłannictwa Jezusa.	- uzasadnia na przykładzie średniowiecznej działalności Polaków troskę Kościoła o rozwój duchowy i materialny człowieka; - wyjaśnia znaczenie chrześcijaństwa dla kształtowania kultury w Polsce.	- charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym.
45. Do pełni życia (Ukazanie konsekwencji zrozumienia/nie zrozumienia posłannictwa Jezusa)	- wie, że ludzie przez wieki w różny sposób zmagali się z odczytaniem posłannictwa Jezusa i jego realizacją w życiu. - wyjaśnia, dlaczego do osiągnięcia ostatecznego celu człowieka konieczne jest przyjęcie Jezusowego posłannictwa.	- uzasadnia, że niestosowanie Bożych zasad prowadzi ludzi do rozłamu i krzywdy; - ilustruje realizację Jezusowych błogosławieństw wydarzeniami z życia Kościoła.	- wykazuje związek między życiem <i>Błogosławieństwami</i> i życiem w łasce Bożej, - charakteryzuje relację Bóg–człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg–człowiek; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym.

KLASA 8

Temat	Wymagania		Treści Podstawy programowej
	podstawowe Uczeń:	ponadpodstawowe Uczeń:	
Rozdział I. Człowiek w drodze do Boga			
1. Człowiek pragnie szczęścia (Ukazanie nowości ewangelicznego rozumienia szczęścia)	- uzasadnia, na czym polega specyfika szczęścia ukazanego przez Jezusa; - uzasadnia, że ewangeliczne błogosławieństwa wymagają wiary w Jezusa zmartwychwstałego.	- wyjaśnia znaczenie poszczególnych błogosławieństw (Mt 5,1-11); - interpretuje błogosławieństwa w kontekście współczesnych problemów gimnazjalisty.	- przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w <i>Ośmiu Błogosławieństwach</i> ; - wykazuje związek między życiem <i>Błogosławieństwami</i> i życiem w łasce Bożej.
2. Człowiek szuka szczęścia (Zapoznanie z biblijnym znaczeniem pojęcia „szczęście”)	- wie, że Bóg jest szczęściem człowieka, bo Bóg jest Miłością; - uzasadnia, że Pan Bóg pragnie szczęścia człowieka.	- wyjaśnia, dlaczego w Jezusie Bóg najpełniej okazał, na czym polega szczęście; - wymienia biblijne synonimy szczęścia.	- ukazuje trudności w wierze oraz sposoby ich przewycięzania; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia.
3. Bóg stworzył człowieka do szczęścia (Ukazanie działania Boga w historii zbawienia jako troski o szczęście człowieka)	- wymienia starotestamentalne wydarzenia, które świadczą o tym, że Pan Bóg pragnie szczęścia człowieka; - uzasadnia, że w osiągnięciu szczęścia nadprzyrodzonego konieczne są: wiara, zaufanie i posłuszeństwo Bogu.	- wyjaśnia, że Pan Bóg udziela człowiekowi swego błogosławieństwa także w sytuacjach trudnych i dla niego niezrozumiałych; - interpretuje wydarzenia starotestamentalne w kontekście błogosławieństw.	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do

			<p>starotestamentowej historii zbawienia w porządku chronologicznym;</p> <p>-dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego Testamentu.</p>
<p>4. Bóg przez Jezusa obdarowuje szczęściem (Zapoznanie ze znaczeniem Święta Podwyższenia Krzyża Świętego)</p>	<p>- wie, że szczęścia nie można utożsamiać z powodzeniem, dobrobytem i zadowoleniem;</p> <p>- wyjaśnia odmienną potoczego i religijnego rozumienia szczęścia.</p>	<p>- uzasadnia sens noszenia znaków religijnych;</p> <p>- interpretuje biblijne opowiadania o męce i śmierci Jezusa w kontekście ośmiu błogosławieństw.</p>	<p>- interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii;</p> <p>- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Odkupienia;</p> <p>- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych.</p>
<p>4A. Człowiek w drodze do Boga. Jednostka powtórkowa – rozdział I (Odkrywanie prawdy, że Pan Bóg pragnie, by człowiek był szczęśliwy)</p>	<p>- wyjaśnia co znaczy być szczęśliwym według zamiarów Pana Boga;</p> <p>- pracuje z obrazem (reprodukcją) przedstawiającym powołanie Abrahama.</p>		<p>- tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu posługując się poznanymi pojęciami;</p> <p>- odpowiada na proste pytania postawione do ilustracji;</p> <p>- pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje;</p> <p>- rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach;</p> <p>- dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.</p>
<p>Rozdział II. Jezus prowadzi do Emaus</p>			
<p>5. Bóg dzieli się z człowiekiem swoim szczęściem</p>	<p>- wymienia sposoby obecności Jezusa zmartwychwstałego w naszym świecie;</p> <p>- uzasadnia, że Bóg przychodzi</p>	<p>- interpretuje treść biblijnej perykopy (Łk 24, 13-35);</p> <p>- interpretuje symbole drogi, łamania chleba, powrotu do</p>	<p>- dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych;</p> <p>- dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Nowego Testamentu;</p>

(Ukazanie Boga wspierającego ludzi w osiągnięciu nadprzyrodzonego szczęścia)	człowiekowi z pomocą w osiągnięciu szczęścia.	wspólnoty.	– uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Odkupienia.
6. Bóg wprowadza człowieka na drogę szczęścia wiecznego (Przedstawienie teologii sakramentu chrztu)	- wymienia dary otrzymywane w sakramencie chrztu; - wie, że konsekwencją przyjętego chrztu jest obowiązek ustawicznego wzrastania i dojrzewania w wierze, nadziei i miłości.	- wyjaśnia znaczenie sakramentu chrztu; - uzasadnia potrzebę udzielania chrztu na początku życia człowieka.	- charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (chrzest).
7. Bóg pozwala rozpoznawać szczęście wieczne (Zapoznanie ze znaczeniem symboli i znaków towarzyszących udzielaniu sakramentu chrztu świętego)	- wymienia symbole i znaki towarzyszące obrzędowi udzielania chrztu świętego; - wie, że symbole i znaki odsłaniają istotę poszczególnych sakramentów.	- interpretuje religijne znaczenie symboli i znaków chrzcielnych; - wyjaśnia rolę symboli w odkrywaniu tajemnicy zbawczego działania Boga w sakramencie chrztu.	- interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii.
8. Bóg spełnia obietnicę szczęśliwego życia (Ukazanie znaczenia	- wie, że święci są dowodem na to, że Panu Bogu naprawdę zależy na szczęściu człowieka; - wyjaśnia, dlaczego Kościół obchodzi Uroczystość Wszystkich Świętych.	- uzasadnia dostępność świętości dla wszystkich; - interpretuje pojęcie świętości na wybranych przykładach.	- charakteryzuje istotę kultu świętych.

obchodów Uroczystości Wszystkich Świętych)			
9. Bóg umacnia decyzję człowieka (Przedstawienie teologii sakramentu bierzmowania)	- wie, że chrześcijanie wierzą, że nawet w najtrudniejszych chwilach swojego życia nie są sami; - wymienia skutki sakramentu bierzmowania.	- uzasadnić potrzebę przyjęcia przez ochrzczonego sakramentu bierzmowania; - wyjaśnia religijne znaczenie sakramentu bierzmowania.	- charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (bierzmowanie); - opisuje skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania.
10. Bóg uczy człowieka odpowiedzialności (Zapoznanie ze znaczeniem symboli i znaków towarzyszących udzielaniu sakramentu bierzmowania)	- wymienia symbole i znaki towarzyszące obrzędowi udzielania sakramentu bierzmowania; - wymienia elementy związane z udzielaniem sakramentu bierzmowania, które kojarzą się z udzielaniem sakramentu chrztu.	- interpretuje religijne znaczenie symboli i znaków sakramentu bierzmowania; - wyjaśnia rolę symboli w odkrywaniu tajemnicy zbawczego działania Boga w sakramencie bierzmowania.	- charakteryzuje obrzędy bierzmowania; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii.
11. Bóg uobecnia tajemnicę szczęścia (Przedstawienie teologii sakramentu Eucharystii)	- wyjaśnia istotę Eucharystii; - wymienia różne określenia Eucharystii.	- uzasadnia konieczność uczestniczenia w Eucharystii; - wyjaśnia znaczenie różnych określeń Eucharystii.	- charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (Eucharystia); - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii.

12. Bóg objawia człowiekowi swoje zamiary (Zapoznanie ze znaczeniem liturgii słowa)	- wie, że przy „stole słowa” chrześcijanie spotykają się z Bogiem poprzez czytanie i rozważanie wybranych fragmentów Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu; - wymienia części liturgii słowa.	- uzasadnia potrzebę słuchania i rozważania słowa Bożego podczas Eucharystii; - wyjaśnia znaczenie dialogów prowadzonych w liturgii słowa.	– charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź).
13. Bóg karmi człowieka (Zapoznanie z istotą liturgii eucharystycznej)	- wyjaśnia, co jest uobecnianie w czasie sprawowania Eucharystii; - uzasadnia potrzebę spożywania Ciała Pańskiego; - wymienia warunki przystępowania do Komunii Świętej.	- interpretuje religijne znaczenie symboli chleba i wina; - wyjaśnia, dlaczego Jezus jest jedynym pokarmem ludzi pragnących życia wiecznego.	- interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego; - wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako uczyty miłości.
14. Człowiek oczekuje spełnienia obietnic Boga (Zapoznanie z religijnym znaczeniem Adwentu)	- charakteryzuje roraty; - uzasadnia potrzebę religijnego przeżywania Adwentu.	- interpretuje symbole i znaki adwentowe; - wyjaśnia rolę liturgii w przeżywaniu Adwentu.	- charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; – interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka.
15. Człowiek świętuje przyjście Boga w Jezusie Chrystusie (Świętowanie w grupie klasowej tajemnicy Bożego Narodzenia)	- wie w jaki sposób można po chrześcijańsku świętować Boże Narodzenie.		- charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - uzasadnia religijny wymiar Świąt Bożego Narodzenia.
15A. Jezus prowadzi do	- wyjaśnia czym jest szczęście, którym Pan Bóg obdarowuje		– uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Odkupienia;

<p>Emaus. Jednostka powtórkowa – rozdział II (Odkrywanie prawdy, że Pan Bóg przez Jezusa Chrystusa prowadzi człowieka do szczęścia)</p>	<p>chrześcijanina; - pracuje z obrazem (reprodukcją) przedstawiającym uczniów idących do Emaus.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu posługując się poznanymi pojęciami; - odpowiada na proste pytania postawione do ilustracji; - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.
<p>Rozdział III. Jezus Chrystus uzdrawia</p>			
<p>16. Jezus Chrystus ratuje człowieka (Ukazanie tajemnicy Bożego przebaczenia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że wiara jest konieczna, by dostąpić odpuszczenia grzechów; - wyjaśnia, na czym polega przyniesiona przez Jezusa nowość w rozumieniu tajemnicy odpuszczenia grzechów. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Jezus kontynuuje swoje uzdrawiające działanie; - interpretuje perykopę biblijną o uzdrowieniu paralytyka (Łk 5,17-26). 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Nowego Testamentu; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg– człowiek.
<p>17. Grzech niszczy jedność (Ukazanie rozbicia jedności Kościoła jako skutku grzechu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że przyczyną wszelkich konfliktów między ludźmi jest grzech; - wyjaśnia, że przyczyną rozbicia jedności Kościoła jest grzech. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia największe rozłamy w Kościele i podać ich skutki; - uzasadnia potrzebę działań ekumenicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje przyczyny i przebieg schizmy wschodniej; - wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu; - wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych Kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich.

<p>18. Bóg uzdrawia człowieka (Przedstawienie teologii sakramentu pokuty i pojednania)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że w sakramencie pokuty i pojednania Jezus Chrystus przebacza człowiekowi jego grzechy, uzdrawia ze zła, które jest następstwem grzechu oraz ponownie włącza do wspólnoty Kościoła; - wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa rozgrzeszenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego sakrament pokuty i pojednania nazywany jest sakramentem uzdrowienia; - uzasadnia umieszczenie w przykazaniu kościelnym zobowiązania do korzystania z sakramentu pokuty i pojednania przynajmniej raz w roku. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (pokuta i pojednanie).
<p>19. Jezus Chrystus odpuszcza grzechy (Zapoznanie z obrzędami udzielania sakramentu pokuty i pojednania)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia części sakramentu pokuty i pojednania; - uzasadnia, że pojęcie „spowiedź” nie jest synonimem sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, na czym polega rachunek sumienia i opisuje w jaki sposób można go przeprowadzić; - wyjaśnia istotę poszczególnych części sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii.
<p>20. Jezus daruje kary za grzech (Zapoznanie nauczaniem Kościoła o odpustach)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „odpust”; - wyjaśnia różnicę pomiędzy odpustem pełnym i cząstkowym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia warunki uzyskania odpustu; - uzasadnia potrzebę uzyskiwania odpustów. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje relację Bóg –człowiek.
<p>21. Jezus wspomaga w cierpieniu (Zapoznanie z teologią i symboliką sakramentu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że sakrament namaszczenia chorych jest też znakiem nadziei na powrót do zdrowia; - wymienia dary, jakich Jezus udziela w sakramencie chorych. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego sakramentu chorych nie należy nazywać „ostatnim namaszczeniem”; - wyjaśnia znaczenie obrzędów sakramentu chorych. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (namaszczenie chorych); - uzasadnia, że namaszczenie chorych to dar i pomoc w przeżywaniu cierpienia.

namaszczenia chorych)			
22. Kościół uczy rozwijać Boże życie (Zapoznanie teologią Wielkiego Postu)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia praktyki wielkopostne; - wymienia przykazania kościelne bezpośrednio związane z okresem Wielkiego Postu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie okresu Wielkiego Postu; - wyjaśnia związek Wielkiego Postu z sakramentem chrztu. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu.
23. Kościół uczy zaufania Panu Bogu (Zapoznanie z sensem korzystania z rekolekcji wielkopostnych)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że przejawem odrzucenia Bożego zbawienia jest lekceważenie rekolekcji; - uzasadnia potrzebę korzystania z rekolekcji. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia istotę grzechu przeciw Duchowi Świętemu; - wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek.
24. Kościół świętuje tajemnice zbawienia (Ukazanie wydarzeń paschalnych jako źródła wiary chrześcijan)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że człowiek nawet przez heroiczne czyny miłości nie jest w stanie zapewnić sobie zbawienia, ponieważ zbawienie jest darem samego Boga; - wyjaśnia sens świętowania Triduum Paschalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę uczestniczenia w obchodach Triduum Paschalnego; - interpretuje wydarzenia zbawcze aktualizowane w liturgii Triduum Paschalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - uzasadnia religijny wymiar Wielkanocy; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek.
24A. Jezus Chrystus uzdrawia Jednostka powtórkowa – rozdział III (Odkrywanie	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego Pan Bóg przez Jezusa Chrystusa wyzwala człowieka z niewoli grzechu; - pracuje z obrazem (reprodukcją) przedstawiającym Ukrzyżowanie. 		<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym, posługując się poznanymi pojęciami; - odpowiada na proste pytania postawione do ilustracji;

<p>prawdy, że Pan Bóg przez Jezusa Chrystusa w sakramentach uzdrowienia przywraca człowiekowi utracone przez grzech Boże życie)</p>			<ul style="list-style-type: none"> - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.
<p>IV. Jezus Chrystus umacnia</p>			
<p>25. Jezus uczy służby (Ukazanie istoty ewangelicznej służby)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady z życia Jezusa, które można podpisać Jego słowami: „Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem” (J 13, 15); - wyjaśnia, na czym polega Jezusowe rozumienie służby. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że służba należy do istoty chrześcijaństwa; - interpretuje perykopę J 13, 1-20. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego.
<p>26. Jezus umacnia życie małżeńskie i rodzinne (Zapoznanie z teologią sakramentu małżeństwa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie dlaczego tak uroczycie ludzie rozpoczynają życie małżeńskie; - wymienia cechy małżeństwa katolickiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego małżeństwo nazywamy wspólną drogą do świętości; - uzasadnia, że sakrament małżeństwa jest sakramentem w służbie wspólnoty. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (małżeństwo); - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia.
<p>27. Jezus ubogaca ludzką miłość (Zapoznanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że warunkiem przyjęcia sakramentu małżeństwa jest dobrowolnie wyrażona przed Bogiem i świadkami zgoda 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje religijne znaczenie symboli i znaków sakramentu małżeństwa; - wyjaśnia rolę symboli 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii.

z symboliką obrzędów sakramentu małżeństwa)	nowożeńców, a obecny przy składaniu przysięgi kapłan jest świadkiem zgody narzeczonych bycia mężem i żoną; - wymienia symbole i znaki towarzyszące obrzędowi udzielania sakramentu małżeństwa.	(składanie przysięgi małżeńskiej i nałożenie obrączek) w odkrywaniu tajemnicy zbawczego działania Boga w sakramencie małżeństwa.	
28. Jezus uzdalnia do działania w Jego imieniu (Zapoznanie z teologią sakramentu święceń)	- wie, że zarówno diakon, kapłan, jak i biskup otrzymali sakrament święceń, chociaż w różnym stopniu; - wymienia zadania wynikające z sakramentu kapłaństwa.	- wyjaśnia, dlaczego sakrament święceń nazywamy również sakramentem kapłaństwa; - uzasadnia, że sakrament święceń jest sakramentem w służbie wspólnoty.	- charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów (kapłaństwo); - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia.
29. Jezus okazuje troskę o zbawienie wszystkich ludzi (Zapoznanie z ideą Niedzieli Dobrego Pasterza.)	- wie, że Pan Jezus posłużył się obrazem pasterza, przekazując ludziom prawdę o sobie i swoim Kościele; - wyjaśnia znaczenie sakramentów małżeństwa i kapłaństwa dla realizacji życiowych zadań człowieka.	- interpretuje przypowieść o Dobrym Pasterzu (J 10, 7-16); - wyjaśnia związki pomiędzy ideą Niedzieli Dobrego Pasterza i sakramentami w służbie wspólnoty.	- dokonuje interpretacji (...) religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła.
29A. Jezus Chrystus umacnia Jednostka powtórkowa – rozdział IV (Odkrywanie prawdy, że Pan Bóg przez	- wie do czego inspirują wierzących sakramenty w służbie wspólnoty; - pracuje z obrazem (reprodukcją) przedstawiającą umywanie nóg Apostołom przez Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy.		- uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym, posługując się poznanymi pojęciami; - odpowiada na proste pytania postawione do ilustracji; - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz

<p>Jezusa Chrystusa w sakramentach w służbie wspólnoty umacnia wiążących do wypełniania życiowego powołania)</p>			<p>selekcjonuje je i porządkuje; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.</p>
<p>Rozdział V. Człowiek w relacji z Bogiem</p>			
<p>30. Bóg objawia prawo życia (Zapoznanie z ideą Dekalogu)</p>	<p>- wyjaśnia pochodzenie słowa „Dekalog”; - przyporządkowuje przykazania Dekalogu do przedmiotu ich odniesienia.</p>	<p>- uzasadnia nadrzędność Dekalogu wobec innych praw; - interpretuje ideę Dekalogu w kontekście historii zbawienia.</p>	<p>- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentalnych (Mojżesz).</p>
<p>31. Bóg wyposaża człowieka w zasady życia (Zapoznanie z pojęciem „prawo naturalne”)</p>	<p>- definiuje pojęcia: prawo naturalne, moralność oraz sumienie; - wyjaśnia rolę sumienia w kształtowaniu moralności człowieka.</p>	<p>- wie, że prawo naturalne stanowi podstawę budowania wspólnoty ludzkiej; - uzasadnia niezmiennosc prawa naturalnego.</p>	<p>- zna podstawowe pojęcia etyczne: prawo naturalne, powinność moralna oraz sumienie; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie na tematy poruszane na zajęciach.</p>

<p>32. Bóg ustala zasady życia człowieka (Zapoznanie z pojęciem „prawo objawione”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „prawo objawione”; - wyjaśnia różnice pomiędzy prawem naturalnym i prawem objawionym. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że w osobie Jezusa Chrystusa Pan Bóg najpełniej objawił ludziom swoje prawo; - uzasadnia, że zarówno prawo naturalne, jak i objawione wskazują ludziom drogę do nieba. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością. - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie (...) na tematy poruszane na zajęciach; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.
<p>33. Bóg domaga się należytej czci (Zapoznanie z treścią pierwszego przykazania Bożego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia obowiązki wynikające z pierwszego przykazania Bożego; - wymienia grzechy przeciwko pierwszemu przykazaniu Bożemu. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność stawiania Boga na pierwszym miejscu w życiu; - uzasadnia dlaczego noszenie różnego rodzaju znaków i symboli jest zagrożeniem wiary chrześcijanina. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie I); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - analizuje wpływ zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii na budowanie właściwych relacji między Bogiem a człowiekiem.
<p>34. Bóg wzywa do poszanowania Jego imienia (Zapoznanie z treścią drugiego przykazania Bożego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia obowiązki wynikające z drugiego przykazania Bożego; - wymienia grzechy przeciwko drugiemu przykazaniu Bożemu. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność poszanowania imienia Boga; - wyjaśnia z czego wynika i proponuje jak zaradzić nadużywaniu oraz brakowi poszanowania imienia Bożego w potocznym języku. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie II); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - przedstawia własne stanowisko i próbuje je uzasadnić; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie (...) na tematy poruszane na zajęciach. - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.
<p>35. Człowiek czci Boga (Zapoznanie z treścią trzeciego przykazania Bożego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia obowiązki wynikające z trzeciego przykazania Bożego; - wymienia sposoby religijnego obchodzenia dni świątecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia dlaczego katolicy są zobowiązani do uczestnictwa we Mszy Świętej niedzielnej; - uzasadnia, że religijne świętowanie niedzieli służy rozwojowi człowieka i oddawaniu czci Bogu. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie III); - ocenia postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli; - wykazuje chrześcijańską i społeczną wartość niedzieli, - charakteryzuje relację Bóg – człowiek.

36. Katolik czci Boga z Maryją (Zapoznanie z teologią kultu maryjnego)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny, dla których wierzący przybywają do sanktuariów maryjnych; - wie, że wyrazem związków chrześcijan z Maryją są nabożeństwa ku jej czci. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego katolicy czczą Maryję; - wyjaśnia dlaczego ludzie na różne sposoby przedstawiają Maryję. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje istotę kultu Maryi; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła.
36A. Człowiek w relacji z Bogiem Jednostka powtórkowa – rozdział V (Odkrywanie Dekalogu jako drogowskazu do spotkania z Bogiem)	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego w życiu jest człowiekowi potrzebny autorytet Boga; - pracuje z obrazem (reprodukcją) przedstawiającą objawienie Mojżeszowi imienia Boga. 		<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentalnych (Mojżesz); - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - tworzy krótkie wypowiedzi o postaci i wydarzeniu historycznym, posługując się poznanymi pojęciami; - odpowiada na proste pytania postawione do ilustracji; - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.
Rozdział VI. Człowiek w relacji z innymi			
37. Bóg troszczy się o harmonię życia (Ukazanie wymagań Dekalogu jako normy sądu Bożego)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że kryterium sądu Bożego jest miłość; - wyjaśnia związek przykazań drugiej tablicy Dekalogu z sądem Bożym. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje biblijną perykopę o sędzie ostatecznym (Mt 25, 31-46); - przyporządkowuje wymagania poszczególnych przykazań Dekalogu do przekazanych przez Jezusa kryteriów sądu Bożego. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - dokonuje interpretacji religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka.
38. Bóg umacnia więzi rodzinne (Zapoznanie z	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że przestrzegając przykazań, człowiek wyraża swój stosunek także do Boga; - wyjaśnia zakres i znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje czwarte przykazanie w kontekście więzi rodzinnych; - uzasadnia społeczny 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie IV); - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego;

treścią czwartego przykazania Bożego)	czwartego przykazania Bożego.	i religijny wymiar czwartego przykazania.	- ilustruje właściwe zachowania dzieci względem rodziców.
39. Bóg broni życia (Zapoznanie z treścią piątego przykazania Bożego)	- wymienia grzechy przeciwko piątemu przykazaniu Bożemu; - wie, że troska Boga o ochronę życia ludzkiego wynika z tego, że jest ono święte, gdyż jest darem Świętego Boga.	- wymienia zadania wynikające z piątego przykazania Bożego; - wyjaśnia związek piątego przykazania z przykazaniem miłości Boga, bliźniego i siebie samego.	- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie V); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - uzasadnia świętość życia ludzkiego.
40. Bóg broni cnoty człowieka (Zapoznanie z treścią szóstego przykazania Bożego)	- wymienia grzechy i wykroczenia przeciwko szóstemu przykazaniu Bożemu; - wie, że Pan Bóg w szóstym przykazaniu w pierwszej kolejności broni wspólnoty małżeńskiej i rodzinnej, ale obowiązuje ono wszystkich ludzi.	- wyjaśnia pojęcie „cnota”; - uzasadnia, że seksualność człowieka jest szczególnym sposobem wyrażania miłości wobec Boga, drugiego człowieka i siebie.	- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie VI); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia.
41. Bóg broni własności człowieka (Zapoznanie z treścią siódmego przykazania Bożego)	- wymienia wykroczenia przeciw przykazaniu „Nie kradnij”; - wyjaśnia zewnętrzny i wewnętrzny zakres odpowiedzialności za respektowanie przykazania „Nie kradnij”.	- interpretuje rolę siódmego przykazania w budowaniu zaufania społecznego; - wyjaśnia związek zobowiązań płynących z przykazania „Nie kradnij” z sakramentami Kościoła.	- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie VII); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów.
42. Bóg broni dobrego imienia człowieka (Zapoznanie z treścią ósmego przykazania)	- uzasadnia, co znaczy, że Pan Bóg w ósmym przykazaniu broni dobrego imienia człowieka; - wymienia wykroczenia przeciw ósmemu przykazaniu; - uzasadnia, dlaczego wykroczenia przeciw ósmemu przykazaniu wymagają	- wyjaśnia, dlaczego wierzący ma obowiązek bronić dobrego imienia drugiego człowieka; - interpretuje rolę ósmego przykazania w budowaniu zaufania społecznego.	- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie VIII); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - analizuje wpływ nieuczciwości, krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka.

Bożego)	naprawienia krzywd.		
43. Bóg broni czystości ludzkiego serca (Zapoznanie treścią dziewiątego przykazania Bożego)	- wymienia zobowiązania dziewiątego przykazania Bożego; - wyjaśnia pojęcie „pożądania” w odniesieniu do dziewiątego przykazania Bożego.	- uzasadnia potrzebę troski o czystość serca; - wymienia sposoby współpracy z Bogiem w pielęgnowaniu czystości serca.	- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie IX); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia.
44. Bóg porządkuje świat ludzkich potrzeb (Zapoznanie z treścią dziesiątego przykazania Bożego)	- definiuje pojęcia „chciwość” i „zazdrość”; - wymienia zobowiązania dziesiątego przykazania Bożego; - wie, że w dziesiątym przykazaniu Pan Bóg domaga się szacunku wobec cudzej własności nie tylko w wymiarze materialnym, ale i duchowym.	- zna sposoby radzenia sobie z chciwością i zazdrością; - uzasadnia potrzebę troski o porządkowanie potrzeb materialnych.	- charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych (przykazanie X); - opisuje wykroczenia przeciwko poszczególnym przykazaniom Bożym; - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego.
45. Wierzący przyjmuje Bożą pomoc (Zapoznanie z religijną treścią uroczystości Zesłania Ducha Świętego)	- wie, że świętowanie tajemnicy Zesłania Ducha Świętego uświadamia wierzącym, że przynależą do Kościoła i uczestniczą w Jego misji od chwili przyjęcia chrztu świętego; - uzasadnia potrzebę świętowania tajemnicy Zesłania Ducha Świętego.	- wyjaśnia znaczenie obchodów uroczystości Zesłania Ducha Świętego dla przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania; - interpretuje treść modlitw z uroczystości Zesłania Ducha Świętego w kontekście wierności Bogu i Jego przykazaniom.	- określa sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele; - uzasadnia religijny wymiar świąt Wielkanocy; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii. - charakteryzuje cel poszczególnych sakramentów.
45A. Człowiek w relacji z	- podaje przykłady jak autorytet Pana Boga pomaga rozwijać relacje z innymi ludźmi;		- interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - odpowiada na proste pytania postawione do

<p>innymi Jednostka powtórkowa – rozdział VI (Odkrywanie Dekalogu jako drogowskazu do spotkania z Bogiem w drugim człowieku)</p>	<p>- pracuje z obrazem (reprodukcją): Bogacz i Łazarz.</p>		<p>ilustracji; - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; - rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach; - dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi; - w oparciu o posiadaną wiedzę wypracowuje względnie stałe zachowania, reakcje poznawcze, emocjonalnie umotywowane wartościami najwyższymi, odnosząc je zwłaszcza do miłości Boga; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek.</p>
<p>Rozdział VII. Jezus odsłania tajemnicę szczęścia</p>			
<p>46. Jezus wyjaśnia istotę Dekalogu (Zapoznanie z wyjaśnieniami Jezusa dotyczącymi istoty Dekalogu)</p>	<p>- wie, że podstawowym motywem ludzkiego działania ma być miłość; - uzasadnia, że przykazanie miłości Boga i bliźniego jest dla chrześcijanina podstawową zasadą działania.</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin nie może ograniczać się wyłącznie do zewnętrznego wypełniania nakazów i zakazów Dekalogu; - interpretuje przypowieść o miłosiernym Samarytaninie.</p>	<p>- interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych.</p>
<p>47. Kościół odkrywa znaczenie przykazania miłości (Ukazanie konieczności interpretacji przykazania)</p>	<p>- wie, że miłości nie może się ograniczać do miłowania przyjaciół; - uzasadnia wynikający z przykazania miłości Boga i bliźniego obowiązek służby.</p>	<p>- definiuje pojęcie służby w kontekście przykazania miłości Boga i bliźniego oraz „nowego przykazania”; - interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w kontekście służby Ojczyźnie.</p>	<p>- interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych; - wypracowuje reakcje poznawcze odnosząc je do miłości Ojczyzny.</p>

miłości w perspektywie nowego przykazania)			
48. Kościół żyje przykazaniem miłości (Ukazanie, że świadectwo wierności Bogu jest wyrazem wypełniania przykazania miłości)	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że warto podejmować w życiu odważne decyzje i pozostać wiernym Ewangelii i własnemu sumieniu, nie zważając na niebezpieczeństwa i przeciwności; - definiuje pojęcie wolności w kontekście przykazania miłości. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Kościół żyje przykazaniem miłości; - wyjaśnia związek przykazania miłości Boga i bliźniego z nowym przykazaniem. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje rozumienie pojęcia prawdziwej miłości w różnych aspektach życia ludzkiego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z poszczególnych przykazań Bożych.
49. Kościół świętuje miłość Boga do ludzi (Zapoznanie z teologią uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy obchodów Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa; - interpretuje wymowę Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w kontekście przykazania miłości. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie elementów obchodów Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa; - argumentuje dlaczego warto uczestniczyć w procesji Bożego Ciała. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii.
49A. Jezus odsłania tajemnicę szczęścia Jednostka powtórkowa –	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego miłość jest jedyną drogą do szczęścia człowieka; - pracuje z obrazem (reprodukcją) miłosiernym Samarytanin. 		<ul style="list-style-type: none"> - odpowiada na proste pytania postawione do ilustracji; - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; - rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach;

rozdział VII (Odkrywanie przykazania miłości jako drogi i warunku osiągnięcia szczęścia przyniesionego o ludziom przez Jezusa)			<ul style="list-style-type: none">- dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi;- w oparciu o posiadaną wiedzę wypracowuje względnie stałe zachowania, reakcje poznawcze, emocjonalnie umotywowane wartościami najwyższymi, odnosząc je zwłaszcza do miłości Boga.
--	--	--	---